

Møteinnkalling

Utvalg: Færder nasjonalparkstyre
Møtested: Nasjonalparksenteret
Dato: 28.09.2016
Tidspunkt: 14:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 99 74 42 25. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Eventuelle kommentarer til protokollen fra forrige møte oversendes sekretariatet.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 8/2016	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte		2003/1055
ST 9/2016	Referatsaker		2003/1055
	a) Felles styremøte i Ytre Hvaler (vedlegg) b) Felles styremøte på Fulehuk (vedlegg) c) Helikoptertransport til Store Færder (vedlegg) d) Bruk av drone til kartlegging av ålegrasenger, NIVA (vedlegg)		
	Vedtakssaker		
ST 10/2016	Sykling og organisert ridning i nasjonalparker og landskapsvernområder - varsel om endringer i St. meld. 18 (2015-2016)		2016/3524
ST 11/2016	Gbnr 33/5 - Gåsø 8 - Nøtterøy - Færder nasjonalpark - plassering av minirensesanlegg		2014/5964
ST 12/2016	Informasjonssaker		2003/1055
	a) Reduksjon av gåsestammen (vedlegg) b) Ny nettside for nasjonalparken (vedlegg + visning på skjerm i møtet) c) Oppsyn i Færder nasjonalpark (vedlegg) d) Kysttorskprosjektet, status (vedlegg) e) Nye bevaringsområder for hummer, status (vedlegg) f) Stillehavssøsters, status (vedlegg) g) Tiltakskort, beredskap mot akutt forurensning (vedlegg) h) Bruk av nasjonalparken til undervisning (vedlegg) i) Digital kartlegging av turmuligheter i nasjonalparken og randsonen rundt (vedlegg) j) Skagerak nasjonalpark (vedlegg) k) Felles St. Hans dag og nasjonalparkdag (vedlegg) l) Venneforening for nasjonalparken (vedlegg)		

m) Nasjonalparkkonferanse 8. og 9.
november, deltakelse (vedlegg)

ST
13/2016

Eventuelt

2003/1055

Færder nasjonalpark

FÆRDER NASJONALPARKSTYRE 05.04.16

Tid: 05.04.16, kl. 14 – 17

Sted: Færder nasjonalparksenter

Tilstede:

Roar Jonstang

Bente K. Bjerke

Rune Hogsnes

Karen Lie

Pål P. Syse

Konstituering av nytt styre, valg av leder og nestleder

Behandling:

Nytt styre ble konstituert. Roar Jonstang ble valgt som leder og Bente K. Bjerke ble valgt som nestleder.

På grunn av sammenslåingen av Nøtterøy og Tjøme kommuner i 2018 ble styrets funksjonstid satt til 2 år. Nytt styre må oppnevnes ny Færder kommune er etablert.

Styrets nyvalgte leder gikk gjennom styrets vedtekter. Styret besluttet at det ikke er behov eget arbeidsutvalg, slik vedtektene gir anledning til.

Sak 1/2016 Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte

Behandling:

Innkalling og protokoll ble godkjent.

Sak 2/2016 Referatsaker

Behandling:

Til sak h: Styret ønsker en kompetansedag 2.9. eller 5.9. om nasjonalparken, forvaltningsplanen, lovverk og styrets oppgaver og ansvar. Foruten styret er det ønskelig at vertskommunene, fylkeskommunen, Miljødirektoratet og Havforskningsinstituttet er representert på denne samlingen.

Sak 3/2016 Oppsummering av høringsuttalelser – forvaltningsplan for nasjonalparken

Behandling:

Før styret tar endelig stilling til lysfiske, bes det om at forvalter innhenter mer informasjon om følgende fra Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet:

- *Hva er det historiske omfanget av dette fisket, inklusive dagens situasjon ?*
- *Hvor mye bifangster tas opp og hva inneholder de ?*
- *Kan lysfisket bidra til mangel på føde for viktige marine organismer i området ?*

Tømmestasjoner for aseptikk

Styret ber om at det sendes brev fra nasjonalparkforvaltningen om etablering av tømmestasjoner for aseptikk til eiere av offentlige og private båthavner rundt nasjonalparken.

Avlastende parkering nord på Tjøme

Styret ber om at det sendes brev til Tjøme kommune ang. avlastningsparkering for Verdens Ende lenger nord på Tjøme, med kollektivtilknytning og eventuelt sykkelutleie.

Gås

Styret ber om at det sendes brev til kommunene rundt nasjonalparken, der det inviteres til samarbeid om en mer aktiv forvaltning av gås. Styret er av den oppfatning at gåsestammen i nasjonalparken kan reduseres.

Ridesti i Moutmarka

Styret støttet forvaltningsplanens forslag om etablering av ridesti i Moutmarka.

Sykkel i Moutmarka

Styret sluttet seg til de sykkelveiene som er lagt inn i forvaltningsplanen etter høringen. Utover dette mener styret at det ikke skal åpnes for mer sykling i Moutmarka, av hensyn til potensielle brukerkonflikter med turgåere og det sårbare naturmiljøet i området.

Prioritering av tiltak

Styret mener at det årlig (høst) bør legges fram en prioritering av hvilke oppfølgingstemaer i forvaltningsplanen som bør gis prioritet og tidsfrister, så langt dette er mulig.

Endelig godkjenning

Etter en siste justering av planen etter styremøtet, bes forvalter om å sende planen over til Miljødirektoratet for endelig godkjenning.

Sak 4/2016 Bevaringsområder for hummer

Behandling:

Styret sluttet seg enstemmig til det framlagte forslaget til nye bevaringsområder for hummer.

Vedtak:

Styret ber om at forvalter tar opp med Fiskeridirektoratet innføring av nye teinetyper som åpner seg etter en viss tid.

Sak 5/2016 Gbnr. 61/4 – Søndre Årøy – forlengelse av brygge

Behandling:

Styret sluttet seg til innstilling fra nasjonalparkforvalter.

Sak 6/2016 Budsjett 2016

Behandling:

Styret sluttet seg til det framlagte budsjettforslaget fra nasjonalparkforvalter. Styret godkjente av 50 – 75 000 kr. disponeres til «Kysttorskprosjektet» i 2016.

Informasjonssaker

Behandling:

Styret tok informasjonssakene til etterretning.

Til sak d:

Styret ønsker at Fylkesmannen fortsatt utfører støttefunksjonene knyttet til økonomiforvaltningen.

Sak 7/2016 Eventuelt

Behandling:

Bente K. Bjerke tok opp spørsmålet om etablering av «Nasjonalparkens venner». Bjerke og nasjonalparkforvalter inviteres til å komme med forslag til hvordan et slikt tiltak kan utformes.

ST 9/2016 Referatsaker

Møtereferat

Fellesmøte Færder og Ytre Hvaler nasjonalparkstyrer

Nasjonalparkstyrene

Tilstede: Roar Jonstang, Karen Lie, Bente Kleppe Bjerke, Pål Syse, Eivind N. Borge, Mona Vauger

Forfall: Rune Hogsnes, Kari Agerup, Bjørnar Laabak, Vibeke Julsrud

Fra sekretariatet: Bjørn Strandli, Monika Olsen (referent)

Tid: 17. juni 2016 kl. 09:30 – 15:00.

Sted: Rådhuset, Skjærhalden, møterom Løperen + befaring i Ytre Hvaler nasjonalpark

09:30 – 09:45 Samling med kaffe/go'bit. Presentasjonsrunde.

09:45 – 11:30 Felles spørsmål til diskusjon:

- Hva skjer i nasjonalparkene:
 - Status Prosjekt Kysttorsk. Noen tanker om møtet med miljøminister Helgesen den 15.08.16.
- Borge stilte innledningsvis spørsmål om Færder synes de får nok tilskudd; eller om vi sammen skal utforme innspill til Miljødirektoratet særlig om behov for midler på marint område?
- Jonstang støttet at marint fokus har vært langt unna vårt område fra nasjonalt hold; fokus har vært på Vestlandet. Vårt arbeid med de marine nasjonalparkene har gjort at fokus på Oslofjordregionen har økt. Møtet i Bergen ble prioritert av Fiskeridirektoratet (hele ledergruppen deltok). Havforskningsinstituttet (HI) stiller med 750 000 kr i år til Kysttorskprosjektet. Færder kan si seg fornøyd i fht ressurser til skjøtsel på land på grunn av lokalt engasjement. For eksempel er det godt samarbeid med frivillige til å slå enger, og samarbeid med lokale bønder om beite med sau og storfe.
- Borge opplyste om at fiskeriministeren kommer til Hvaler til høsten– bør NP-styrene samarbeide om dette møtet og lage felles agenda til departementet?
- Jonstang mente at møtet styrelederne hadde med Aspakeri fjor var svært positivt; Kysttorskprosjektet ble politisk forankret og det har vært viktig for Fiskeridirektoratet. I møtet med fiskeriministeren på Hvaler bør nasjonalparkforvalterne delta mhp Kysttorskprosjektet. Kysttorskprosjektet bør legges fram. Fiskeriministeren bør kjenne de lokale forholdene/utfordringene. Hvilke andre tema bør vi evt. ta opp når han først er her? Bør fylkesmannen med i møtet med fiskeriministeren?
- Bjerke tok opp at fiskemottaket på Nøtterøy (Brødrene Berggren) er frustrert over rapporteringsrutiner. Det er rigide og byråkratiske regler i fht salg fra brygga for eksempel.
- Syse spurte om det er en nasjonal bestemmelse om salg fra brygge?

- Borge antok at det er en regional bestemmelse fra fiskerlaget.
- Strandli har hørt rykte om at miljøkomiteen på Stortinget har hatt drøftinger om Oslofjorden og situasjon rundt fiskeressursene – vi bør finne ut mer av disse ryktene.
- Hornnæs har også fått beskjed om at det skal brukes mer penger til overvåking av Oslofjorden. Han er positiv til å være med på et møte med fiskeriministeren, men må bare se om det er en riktig «situasjon», eller blir for politisk.
- Borge ønsker et faglig bidrag på møtet med fiskeriministeren fra Hornnæs og nasjonalparkforvalterne. Han kommer tilbake med dato når det er bestemt.
- Jonstang pekte også på at fiskerne i Nøtterøy er svært opptatt av lysfiske. Utfordringene med dette bør belyses.
- Mona har tro på at kysttorskprosjektet kan forankres lokalt. Det er stor interesse hos lokalbefolkningen for at torskebestanden skal øke.
- Strandli gikk gjennom prosjektbeskrivelsen for Kysttorsk. Han minnet om at et initiativ i 2003 fra Fiskeridirektoratet ikke ble noe av. Miljøet i Ytre Oslofjord tok så et initiativ for å prøve ut forvaltningsmetoder i nasjonalparken (ikke trygge på storskalaforsøk enda). Vi har ca. 1 mill kroner i år til prosjektet – Havforskningsinstituttet bidrar med 750 000 kr. HI vil undersøke genetisk om det er Skagerraktorsk eller kysttorsk vi har. (Skagerraktorsken kommer ikke tilbake som stor torsk.) Vi må få mer oversikt gjennom undersøkelser i området, og forankre prosjektet lokalt i befolkningen. Formål med møtet 15.8 må være at miljøminister Helgesen kommer på banen og bidrar økonomisk; ikke at miljøsidens bare bidrar faglig. Stillehavssøsters er også tema. Handlingsplan på trappene – ikke offentliggjort enda.
- Jonstang pekte på at HI har stor interesse av prosjektet, og at det er godt forankret i forskningen. Han var opptatt av at styrene må utnytte det nettverket de har for å jobbe for vårt felles område.
- Lie støttet at tidspunktet for prosjektet er riktig; man ser at fisken er borte, og at hummerreservatet virker.
- Borge berømmet Strandli for engasjementet for Kysttorskprosjektet! Det skal komme tilbakemelding fra Hvaler på styringsgruppen.

- Vanndirektivarbeidet i Østfold

Håvard Hornnæs (Fylkesmannens miljøvernavdeling (FM)) holdt innlegg om Vannforskriften – se ppt i eget vedlegg:

Forvaltningsplaner 2016-2021. FM ansvar for å kjenne vannkvaliteten i alle vann i Østfold. Skal gjøre kunnskapsbaserte tiltak. Mye penger det er snakk om – må kjenne til utfordringene og hvor det kommer fra. Haldensvassdraget/Morsa utlekking fra landbruket og kloakklekkasjer. Store industribedrifter. F.eks. Saugbrugs Halden. (har blitt mye bedre etter at de sluttet med lignin). Ja takk begge deler! Både forskning og tiltak. Vannforskriften gir ingen rett til å hjemle noen tiltak- sektorlovgivningen må ta tak selv; f.eks landbruk- forslag fra FM i kapittel om manglende virkemidler; §8 forurensningsloven må også gjelde for landbruket.

Forskriften sier at det er forbudt å pløye helt ned til vassdraget. Mange målkonflikter i vassdragsforvaltningen.

Fagrådet for Ytre Oslofjord – alle kommuner er med og spleiser. Ledes av personer fra Nøtterøy. Relativt god overvåking i YO.

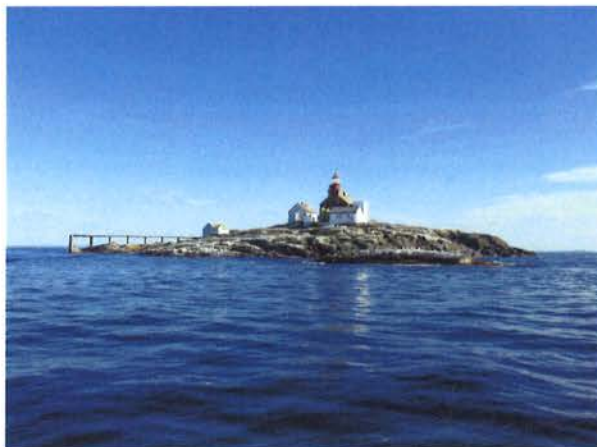
Vann-nett; database over overvåkingsvurderinger. Tiltak kommer også inn her. Alt vann er delt inn i vannforekomster. Fjordkatalogen gjelder fjord og kyst, delt inn i enheter med naturlig avgrensing. Vannregion Vestviken/vannregion Glomma. Disse må samarbeide om vurderinger i samme vannforekomst. Glomma er selvfølgelig en stor påvirkningsfaktor. Utfordringer for kystvannet er at tiltakene må gjøres et annet sted enn i kystområdet. Vi må si til de som lager problemene at det må de gjøre noe med: Forvaltningsplanen skal si noe om hvor man skal gjøre tiltak for å bedre tilstanden et annet sted; miljø, fiskeri, mattilsyn, landbruk etc.

- Besøksstrategi/Merkestrategien for norske nasjonalparker, kan vi dra felles nytte av det?
- herunder felles informasjon; TurApp
Dag Nordsveen presenterte TurApp: Hvilke kvaliteter er det å ta seg ut i våre områder? – se egne ppt i vedlegg.
- Felles årlig møte mellom Kosterhavsdelegationen, Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker?
Begge styrene ser det som viktig og nyttig å samarbeide over grensen – vi har et felles hav og forvalte. Færder ønsker å invitere Kosterhavsdelegationen og Ytre Hvaler til Verdens Ende i mai/juni 2017.
- Eventuelt.
Ikke noe til eventuelt.

11:30 – 12:15 Lunsj på Første Reis

- 12:15 – 15:00 Feltstudier av aktuelle skjøtsels- og tilretteleggingstiltak med fokus på kulturminner og kystlynghei.

Skjærgårdstjenesten transporterte oss ut til Tisler, Torbjørnskjær og Akerøya og videre til Asmaløy, hvor vi gikk i land. Skjøtsel av kystlynghei i Ytre Hvaler ble vist under befaringen – se egen ppt i vedlegg.

Færder nasjonalpark

FELLES STYREMØTE PÅ FULEHUK 24. og 25. mai.
For styret i Færder nasjonalpark og styret i Færder nasjonalparksenter
IKS

Oppsummering

Tilstede:

Fra styret FN Roar Jonstang, Bente Brekke,

**Fra styret i FNPS Mari Thjømøe, Per Eivind Johansen, Vidar
Ullenrød, Liv-Marit Hansen, Harald Loeng, Olav
Orheim**

**Fra administrasjonene: Bjørn Strandli, Pål Otto Hansen, FN
Bente Molvig, FNPS**

**Vedlegg: Notat om samarbeid mellom Nasjonalparkforvalter og
Daglig leder for nasjonalparksenteret.**

- Styrene informerer hverandre om aktuelle saker og utfordringer. Jonstang innledet med å informere litt om oppstarten til nasjonalparken og de ulike samarbeidsaktørene i nasjonalparken. Her trakk han spesielt fram nasjonalparksenteret.

Deretter var landområdene og vern gjennombruk tema, deretter var det fokus vannkvalitet og hvordan en rekke faktorer påvirker naturtilstanden i det marine miljøet. Næringssalter fra landbruket, marint plastavfall, kjemisk forurensning er bare noen av utfordringene vi står overfor.

Deretter ble prosjekter knyttet til hummer, torsk og stillhavsøsters nevnt spesielt.

Thjømøe trakk fram den nye attraksjonen på nasjonalparksenteret som skal bidra til å gi de besøkende kunnskap om økosystemet og sette fokus på hvordan man skal opptre i nasjonalparken.

- Autorisasjonen for senteret, status og videre arbeid. Det jobbes strategisk med Miljødirektoratet og signalene tilsier at autorisasjonen vil komme på plass før sommeren. FNPS har hatt konstruktiv dialog med direktoratet om formidling og kunnskap i den nye utstillingen.

- Orientering om arbeidet med ny nettside.
Proessen er nå i innspurten på å velge leverandør for utvikling av ny nettside.
Oppdraget er nå ute på anbud hos 3 eksterne firmaer.
Det legges opp til felles nettside som heter www.færdenasjonalpark.no.

Man har valgt WordPress som publiseringsplattform og nettsidene vil bli driftet og kvalitetssikret av de ulike redaktørteamene.

Det planlegges for lansering av nye nettsider omkring 1. juli.

- Samarbeid og rollefordeling mellom daglig leder på senteret og nasjonalparkforvalter. Notat vedlagt.

Det legges opp til tett samarbeid mellom nasjonalpark forvalter og daglig leder ved nasjonalparksenteret. Partene er gjensidig avhengig av hverandre og det er etablert faste møtepunkter hvor også de andre samarbeidspartene i nasjonalparken er representert.

- Møtefrekvens

Styrene var enig om at det var nyttig å ha felles møte og foreslo at dette ble lagt inn i styreplanene for begge styrene. Primært et 2 dagers møte på våren og et kortere møte før jul.

Vedlegg:

Notat om samarbeid mellom nasjonalparksenteret og nasjonalparkforvaltningen

Færder nasjonalpark

Dato: 19.05.16

SAMARBEID MELLOM NASJONALPARKSENTERET OG NASJONALPARKFORVALTNINGEN

Spørsmålet om hvordan samarbeidet mellom nasjonalparken og nasjonalparksenteret skal fungere har tidligere vært oppe som tema i nasjonalparkstyret, og det har også vært tema hos styret i nasjonalparksenteret.

Forvaltningen av nasjonalparken og driften av nasjonalparksenteret er organisert i to forskjellige enheter. Den ene som nasjonalpark med styret oppnevnt av Miljødirektoratet og den andre som et nasjonalparksenter organisert som et IKS med styret og representantskap oppnevnt av eierkommunene i Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme. Sett utenfra, med publikums øyne, skilles det ikke mellom senter og nasjonalpark. Dette henger tett sammen. De som er knyttet til senteret er avhengige av å få til et godt samarbeid, særlig daglig leder for senteret og nasjonalparkforvalter. Enhetene rapporterer til sine respektive styrer.

Enhetene har ulike økonomiske forutsetninger. Nasjonalparksenteret har en virksomhet som både skal ivareta noen offentlige forpliktelser og som samtidig skal generere egeninntekter. Nasjonalparken har et budsjett, bevilget fra Miljødirektoratet.

Evaluerings av virksomhetene og aktivitetene skjer løpende (ukentlige møter) og på felles møter mellom nasjonalparkforvalter og daglig leder ved senteret ved utgangen av de ulike sesongene.

Forslag til hovedprinsipper

Følgende prinsipper må legges til grunn for samarbeidet:

- God informasjonsutveksling
- Faste samarbeidsmøter
- Felles utnyttelse av kompetanse og ressurser
- Det må samarbeides om kompetanseutvikling
- Informasjon utad mot brukere og publikum må ha et enhetlig preg
- Arbeidet i nasjonalparken og senteret må forankres godt i lokalsamfunnet/regionen og hos aktører som har særlige oppgaver og ansvar i nasjonalparken (offentlig sektor, organisasjoner, grunneiere, frivillige mv.)

Hovedprinsippet i arbeidsfordelingen vil være at daglig leder og styret står for organisering og drift av senteret. Nasjonalparkforvalter og nasjonalparkstyret må bidra med kunnskap om nasjonalparken og de ressurser som ligger i nettverket rundt nasjonalparken.

Daglig leder har ansvar for oppbygning og drift av kunnskapsformidlingen ved senteret. Nasjonalparkforvaltningen vil medvirke i temavalg og kvalitetssikring av innhold. Guiding og foredrag ved senteret organiseres av senteret, nasjonalparkforvaltningen har et medansvar for å kvalitetssikre personer og den informasjon som skal formidles.

Samarbeidsrutiner

Så langt det er mulig holdes et samarbeidsmøte hver onsdag. Til dette møtet meldes det inn aktuelle saker både for driften av nasjonalparken og senteret.

De to styrene bør ha felles styremøte en gang i året, der arbeidsoppgaver, felles utfordringer og arbeidsdeling er tema.

Hvert år lages en oversikt over saker/temaer som berører begge enheter og hvem som er hovedansvarlig/bidragssyter (en enkel virksomhetsplan). Dette legges fram i et felles styremøte. Saken må sees i sammenheng med budsjett.

Driftsleder og forvalter deltar i hverandres styremøter i saker som berører begge arbeidsområder.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre		

Store Færder ornitologiske stasjon - Færder nasjonalpark - helikoptertransport

Vedtak

Under henvisning til verneforskriftens § 3.6.4 c gir nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt tillatelse til helikoptertransport av byggemateriell, solcellepaneler og aggregat til SFOS sin stasjon på Store Færder. Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Transporten forutsettes å skje innenfor perioden fra 20. august til 1. mars.
- Transporten må skje med flyhøyde min. 300 meter til og fra stasjonen på Store Færder.
- Transporten konsentreres til en dag.

Tillatelsen gis etter naturmangfoldloven og verneforskriften for Færder nasjonalpark. Søker er selv ansvarlig for innhenting av andre nødvendige tillatelser transporten eventuelt måtte kreve, herunder fra Kystverket og Tjøme kommune.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Opprinnelig søknad

Store Færder ornitologiske stasjon(SFOS) søker om lufttransport av materialer fra Hvasser, Fynsletta, til den ornitologiske stasjon på Store Færder. Lasten vil bli fraktet ut ved hjelp av helikopter fra Hesnes Air A/S, Torp. SFOS trenger helikopterhjelp til å frakte ny takpapp ut til Store Færder, og søker om å kunne flytte ut disse materialene med 2 løft en dag i uke 23. Dag for transporten er avhengig vær og vind.

SFOS vil også montere solcellepanel på taket og en kasse med styringsenhet og reserveaggregat på veggen til redskapsbod. Denne enheten monteres ferdig på land og veier nærmere 1000 kilo. Det er derfor nødvendig å frakte den ut med helikopter. Selve dagen vil bli bestemt ut fra vær og vind, men SFOS ønsker å foreta dette i uke 24, fortrinnsvis den 16. juni. Også her trengs 2 løft.

SFOS håper at det hele kan gjøres på en drøy time begge dager. Det er ikke aktuelt å lande på øya. Det vil ikke bli fløyet over områder med hekkende sjøfugler. Utbedringene er klarert med Tjøme kommune og ansees ikke som søkepliktige i kommunen.

Søker har i e-post 24.05.2016 gitt følgende tilleggsopplysninger:

Flyvningen vil foregå nord for fyrlykta, og inn til stasjonen fra øst. Her opplyses at det ikke er hekkende sjøfugl i juni. Flyvningen vurderes ikke å påvirke vandrefalk-lokaliteten på øya, da arten regnes som svært tilpasningsdyktig. Hekking av teist på Knappen vurderes heller ikke å bli berørt av flyvningen, da ungene på dette tidspunktet allerede er på vannet. Dersom det er et poeng, kan flyvningen begrenses til en dag, basert på 3-4 flyvninger. Det opplyses avslutningsvis at en tillatelse til helikopterflyvning først etter 1. november, vil bety ett års utsettelse av arbeidet og ny kraftforsyning for stasjonen. Det anmodes derfor om vel villig innstilling til søknaden.

Grunnlaget for avgjørelsen

Søknaden vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12, som skal legges til grunn som retningslinjer for utøving av offentlig myndighet. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Videre vurderes søknaden etter verneforskriftens § 3. 6.1 som fastsetter et forbud mot motorferdsel til lands, på is og i lufta under 300 meter fra bakken. Videre vurderes søknaden etter verneforskriftens § 3.6.4 c hvor forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene vesentlig.

Vurdering

Naturmangfoldloven

§9: Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilfredsstillende i forhold til tiltakets omfang.

Helikoptertransporten er beskrevet i omfang og varighet, slik at konsekvenser og virkning på naturmiljøet og friluftslivet kan vurderes i saken.

§9: Føre-var prinsippet

Da kunnskapsgrunnlaget er tilfredsstillende, vurderes behovet for å ta i bruk føre var-prinsippet ikke å være til stede.

§ 10: Økosystemtilnærming og samlet belastning

Søknaden om helikoptertransport må vurderes i forhold til presedensvirkningen av vedtaket. Økt omfang av helikoptertransport, særlig i sårbare perioder og områder kan innebære en økt belastning på naturmiljøet i nasjonalparken.

§ 11: Kostnadene ved miljøforringelse

Vurderes som lite relevant, idet tiltaket innenfor tillatte rammer ikke vurderes å medføre vesentlig miljøforringelse.

§ 12: Miljøforvarlige teknikker og driftsmetoder

Helikoptertransport vurderes i dette tilfelle som en miljøforsvarlig teknikk, og sannsynligvis eneste realistiske mulighet for uttransport av så tunge kolli. Det legges

vekt på at annen transport er svært vanskelig her ute, både pga. øyas værharde beliggenhet, dårlige landingsforhold for båt, samt terrengmessige forhold opp til stasjonen. Støybelastningen er reell, men transporten skjer med kort varighet, hvor virkningene på naturmiljøet kan begrenses gjennom de vilkår som settes. Forholdet særlig til hekkende fugl er likevel et viktig vurderingstema.

Verneforskriften

Verneforskriftens § 3.6.1 fastsetter et forbud mot motorferdsel til lands, på is og i lufta under 300 meter fra bakken. Søknaden om helikoptertransport rammes av dette forbudet, og krever derfor tillatelse.

Helikoptertransporten må vurderes etter bestemmelsene i forskriftens § 3.6.4 c, hvor det fremgår at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger og lignende. Søknaden vurderes å ligge innenfor denne dispensasjons-hjemmelen. Viktige vurderingstemaer er om transporten strider mot verneformålet og hvorvidt tiltaket i nevneverdig grad påvirker verneverdiene negativt.

Helikoptertransport bør generelt ikke være førstevalget ved bygge- eller anleggstiltak i nasjonalparken. Lufttransport medfører en uønsket støybelastning, og er derfor forbudt etter verneforskriften. Generelt er unødvendig støy forbudt etter verneforskriftens § 3.7.2. Støy og lavtflyvning er dokumentert negativt særlig i hekkeperioden for fugl, og selvsagt også i forhold til friluftsliv og naturopplevelser i nasjonalparken.

Dette innebærer at fraktoppgaver i nasjonalparken i første rekke bør ivaretas av båttransport. Transportløsning med båt vurderes imidlertid på bakgrunn av kollienes størrelse, terreng- og havneforholdene på stedet som en svært vanskelig løsning. Helikoptertransport vil eliminere disse problemene, og kolliene kan enkelt settes ned på ønsket sted, og gjennomføres på relativt kort tid uten landing. Gjennomført på riktig tid av året vil virkningene på naturmiljøet og friluftslivet være begrenset.

Det søkes i dette tilfellet om helikoptertransport i ukene 23 og 24, dvs. i første del av juni, eventuelt kun i uke 24. Både i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker tilstrebes det å begrense helikoptertransport til høst, vinter og tidlig vår, av hensyn til naturmiljøet og friluftslivet. Denne praksis har vært fulgt så langt i Færder nasjonalpark.

Som tidligere omtalt må også presedensvirkningen av å imøtekomme søknaden tillegges stor vekt. Det har ikke vært tillatt transport med helikopter tidligere innenfor hekkeperioden og friluftssesongen. Mange søkere vil kunne påberope seg de samme argumenter som SFOS, og kravene til lik behandling maner til forsiktighet. Åpnes det derfor for helikoptertransport som omsøkt, vil dette lett føre til økt belastning i strid med verneformålet i nasjonalparken. Dette spørsmålet er derfor særlig drøftet med nasjonalparkstyret i møte 25.05.2016, som sluttet seg til at presedensvirkningen må tillegges vekt i saken. Samtidig ble nasjonalparkforvalter bedt om å fastsette frister for helikoptertransporten, slik at arbeidene kan komme i gang i 2016.

Nasjonalparkforvalter konkluderer med at helikoptertransporten i dette tilfellet kan aksepteres i perioden fra 20. august til 1. mars. Videre forutsettes at helikopteret før og etter landing på Store Færder raskt går opp i min. 300 meters flyhøyde, og velger en flytrasé utenom øyer og holmer. Gitt at disse vilkårene oppfylles, vurderes ikke støyen

fra helikopterturene til og fra Store Færder som «unødvendig støy» etter forskriftens § 3.7.2, og vil heller ikke være i strid med verneformålet.

Konklusjon

Under henvisning til verneforskriftens § 3.6.4 c gis tillatelse til helikoptertransport av byggemateriell, solcellepaneler og aggregat til SFOS sin stasjon på Store Færder på følgende vilkår:

- Transporten forutsettes å skje i perioden fra 20. august til 1. mars.
- Transporten må skje med flyhøyde min. 300 meter til og fra stasjonen på Store Færder.
- Transporten konsentreres til en dag.

Tillatelsen gis etter naturmangfoldloven og verneforskriften for Færder nasjonalpark. Søker er selv ansvarlig for innhenting av andre nødvendige tillatelser transporten eventuelt måtte kreve, herunder fra Kystverket og Tjøme kommune.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2016/
Saksbehandler: Pål Otto Hansen
Dato: 09.09.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkforvalter på delegert fullmakt		09.09.2016

Færder nasjonalpark – søknad om bruk av drone til kartlegging og overvåking av ålegress

Vedtak på delegert fullmakt:

Nasjonalparkforvalter gir på delegert fullmakt dispensasjon til droneflyvning i omsøkt periode fra verneforskriftens § 3 pkt. 3.1 og § 3 pkt. 7.2, under henvisning til hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Under filmingen skal det så langt det er mulig tas hensyn til fugl på vannet. Dispensasjonen gis NIVA ved Kasper Hancke og personer under hans ledelse. Dispensasjonen skal medbringes under arbeidet, og fremvises på forespørsel fra Statens naturoppsyn.

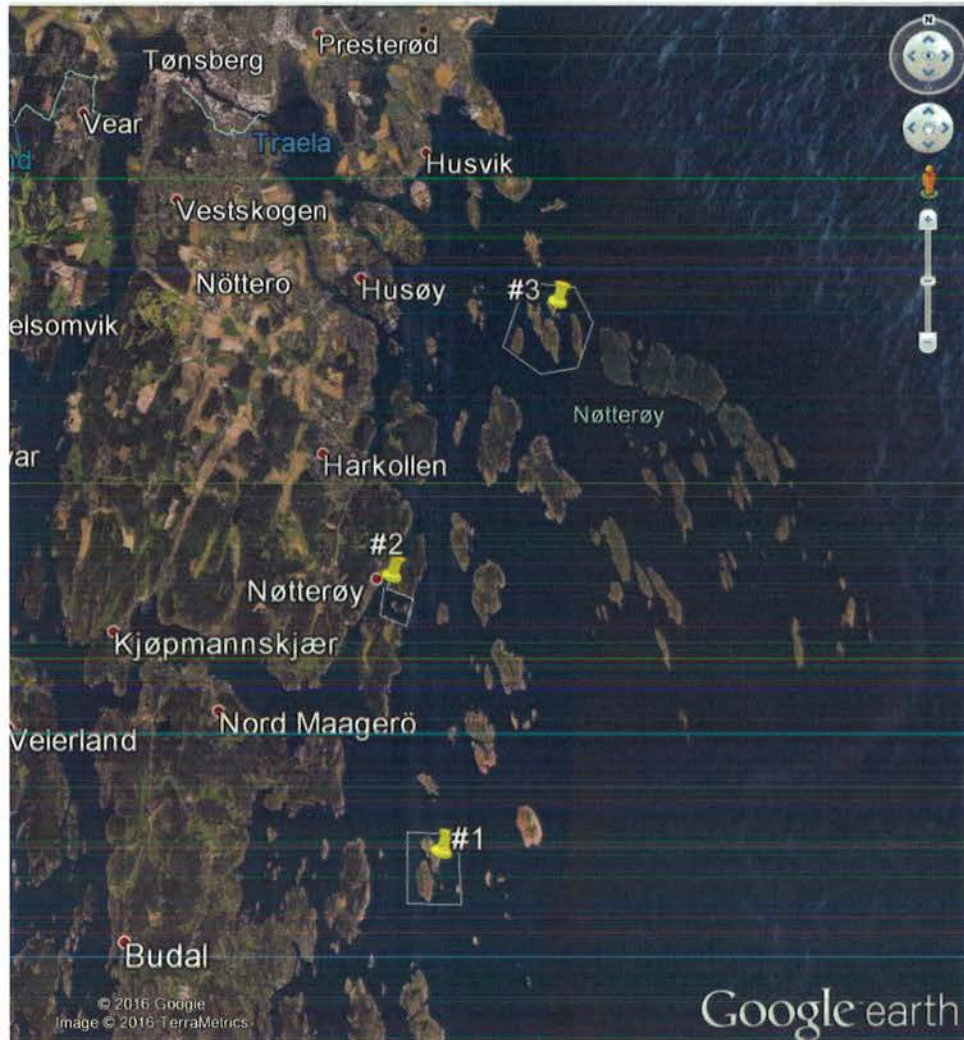
Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Søknaden

NIVA ønsker å teste potensialet for å bruke luftbårne droner til kartlegging og overvåking av grunne akvatiske habitater, med fokus på ålegress i grunne områder < 5 m dybde. Drone vil bli brukt med ulike kameratyper, parallelt med tradisjonell overvåkingsmetodikk fra lettboat. NIVA bruker betydelige resurser hvert år på overvåking og kartlegging av marine habitater, bla. ålegress. Med dette forskningsprosjekt ønsker NIVA at teste ut nye metoder og verktøy for en bedre, mer høyoppløselig og mer kostnadseffektiv kartlegging, som på sikt vil kunne føre til bedre innsikt og forståelse av samfunnets påvirkning på det marine miljø.

NIVA ønsker å utføre feltarbeid i totalt 4 dager i 2016, 12-13 september og 3-4 oktober. Det forventes 5 (høyst 10) flyvninger av ca. 20 minutters varighet per dag, og at 3 områder på ca. 0,5 km² (500 x 1000 m vil bli kartlagt (se kart over området under). Feltarbeidet ønskes utført innenfor grensene til Færder nasjonalpark, nærmere bestemt området rundt Nordre og Søndre Mostein, Nordre og Søndre Årøy, samt Masseløy (se kart under). NIVA har valgt dette området, da det tidligere er foretatt en omfattende karttegning av utbredelsen av ålegress, tang og tare i området. NIVA har dessuten god kjennskap til området gjennom mangeårig arbeidserfaring med ulike prosjekter i forbindelse og etablering og overvåking av nasjonalparken.

Grunnlaget for avgjørelsen

I verneforskriftens § 3 pkt. 6.1 er det inntatt et forbud mot motorferdsel i lufta under 300 meter fra bakken. Miljødirektoratet har imidlertid i fagsamling september 2015 orientert om at droneflyvning ikke omfattes av motorferdselloven og ikke lavtflyvningsforbudet i verneområder. Bruk av droner rammes likevel av verneforskriftens § 3 pkt. 7.2 hvor det fremgår at unødvendig støy er forbudt i nasjonalparken, herunder bruk av modellfly og lignende. I ovennevnte fagsamling bekreftet direktoratet at droneflyvning regnes som modellfly i denne sammenheng. I dispensasjonsvurderingen må unødig forstyrrelse av særlig fuglelivet være et viktig vurderingstema. Det kreves derfor også dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 3.1, som verner dyrelivet mot unødig forstyrrelse. Dispensasjon kan gis etter de generelle dispensasjonsregler i naturmangfoldlovens § 48. Avgjørende her er at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket skal også vurderes etter naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Søker har konkret angitt 3 områder av totalt 0,5 km² størrelse hvor filmingen skal skje, fordelt på fire dager i september og oktober i år. Det vil høyst foretas 10 flyvninger av 20 minutters varighet pr. dag. I verneforskriftens § 3 pkt. 3.1 heter det som nevnt at dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er vernet mot skade og unødig forstyrrelse. Videre sier forskriftens § 3 pkt. 7.2 at unødvendig støy er forbudt.

I naturmangfoldlovens § 8 er det fastslått at beslutninger så langt det er mulig skal bygge på vitenskapelig kunnskap. Det kan neppe sies at kunnskapen om droners effekt på dyre- og fuglelivet er godt kjent, men kravet til kunnskap skal likevel stå i rimelig forhold til det aktuelle tiltaket. Droneflyvningen er kortvarig, og har stor samfunnsmessig nytte. Den bidrar også til å øke kunnskapen om verdifulle naturtyper og forekomster i nasjonalparken. Selv om dronen medfører noe støy og kan påvirke f.eks. andefugl på vannet, vurderes dette å ha en svært forbigående og liten effekt. Slik flyvning av droner på høsten vurderes ikke å påvirke dyre- eller fuglelivet i vesentlig grad, slik droneflyvning under f.eks. yngling/hekking ville ha gjort. Tiltaket vurderes derfor ikke å være i strid med nasjonalparkens verneformål om å bevare artene i området. Det ansees derfor ikke nødvendig med en nærmere drøfting av dronefilmingen opp mot naturmangfoldlovens §§ 9 til 12.

Konklusjon

Det gis dispensasjon til droneflyvning i omsøkt periode fra verneforskriftens § 3 pkt. 3.1 og § 3 pkt. 7.2, under henvisning til hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Under filmingen skal det så langt det er mulig tas hensyn til fugl på vannet. Dispensasjonen gis til NIVA ved Kasper Hancke og personer under hans ledelse. Dispensasjonen skal medbringes under arbeidet, og fremvises på forespørsel fra Statens naturoppsyn.

Kopi:

Miljødirektoratet

Fylkesmannen i Vestfold

Vestfold fylkeskommune

Tjøme kommune

Nøtterøy kommune

Statens naturoppsyn v/Jørn Lindseth

Skjærgårdstjenesten v/Øystein Hovde

Naturvernforbundet i Vestfold

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	10/2016	28.09.2016

Sykling og organisert ridning i nasjonalparker og landskapsvernområder - varsel om endringer i St. meld. 18 (2015-2016)

Forslag til vedtak

Færder nasjonalparkstyre viser til Miljødirektoratets varsel om mulige endringer i bestemmelser om sykling og organisert ridning i nasjonalparker. Færder nasjonalpark har bestemmelser som regulerer sykling og bruk av hest, og ønsker allerede nå å gi sin vurdering og tilråding i forhold til en eventuell åpning for sykkel og bruk av hest på stier i nasjonalparken:

1. Færder nasjonalpark har 15 km² landareal, hvorav 14 km² er øyer. Øyene må regnes som lite egnet for sykling eller bruk av hest, og det er heller ingen tradisjon og ikke registrert ønsker om slik aktivitet. Sykling og bruk av hest her vurderes derfor i overskuelig framtid som lite aktuelt, og nærmere sårbarhetsvurdering av slik aktivitet gjennomføres ikke nå. Eventuelle trasèer, stier eller områder på øyene for sykling eller ridning kan likevel vurderes ved revisjon av forvaltningsplanen, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 5.6.
2. Moutmarka og Skåetangen er landfaste deler av nasjonalparken i Tjøme kommune, hvor sårbarhetsvurdering ved åpning for sykling og bruk av hest er nødvendig. Moutmarka har en rekke sårbare og sjeldne naturtyper, og 79 rødlistede arter er registrert etter 2004. Slitasjen fra 20 000 årlige friluftsbukere av stinettet er allerede stor, og en åpning for sykling og ridning på stiene vil øke slitasjen i bredde og omfang. Særlig tørrenger, urterike kanter, naturbeitemark og til dels små strandenger og våtmark, samt rødlistearter langs stiene vil være sårbare.
3. I sum innebærer dette at en åpning for sykling og bruk av hest på stier i Moutmarka ikke anses å være forenlig med verneformålet om å bevare nasjonalparkens naturmangfold, naturtyper og rødlistede arter. Gjeldende bestemmelser i verneforskriftens § 3 pkt. 5.6 anbefales derfor ikke endret.
4. Nasjonalparkstyret viser også til den potensielle konflikten med dagens omfattende friluftsliv til fots. Når det gjelder bruk av hest, er dette langt på vei imøtekommet gjennom etableringen av ridedsti sørøst i Moutmarka.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Klima- og miljødepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Det er foreslått i St.meld. 18 (2015-2016) å åpne for sykling på veier og stier i nasjonalparker og landskapsvernområder. Meldingen er ennå ikke behandlet i Stortinget, men vil kunne innebære mulige forskriftsendringer i nasjonalparkene og landskapsvernområdene. Dersom verneformålet tilsier det, skal sykling likevel kunne reguleres i avgrensede områder.

Miljødirektoratet har i brev av 06.06.2016 ønsket å informere om dette allerede nå, og anmoder styrene og forvalter om å starte arbeidet med å vurdere hvorvidt det er stier/veger i nasjonalparkene der det av hensyn til verneverdiene ikke er ønskelig å tillate sykling og organisert bruk av hest. Vurderingen må i stor grad basere seg på eksisterende kunnskap i denne omgang. Kriterier som bør inngå i en slik vurdering er:

- Forekomst av sensitiv vegetasjon ved de aktuelle stiene
- Forekomst av sensitive arealer for dyreliv i nærområdet til stien/vegen

Miljødirektoratet legger til grunn at eventuelle forbud mot sykling eller organisert ridning på angitte områder/stier må være begrunnet i verneformålet og sårbarhetsvurderinger.

Grunnlaget for avgjørelsen

Sykling og bruk av hest i Færder nasjonalpark er regulert i verneforskriftens § 3 pkt. 5.6, hvor det heter:

«Sykling og organisert bruk av hest er kun tillatt på veier. Det kan i forvaltningsplanen fastsettes trasèer, stier og områder som er godkjent for slik bruk, jf. § 5. I sone C er ikke-organisert bruk av hest kun tillatt på veier, samt trasèer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen.»

I sone C, som tilsvarer Moutmarka, er det i samsvar med forslag til forvaltningsplan godkjent og opparbeidet ridesti sørøst i området. Utover dette kan sykling og ridning kun skje på veier og ikke på stier i Moutmarka, som i øvrige deler av nasjonalparken.

Vurdering

Øyene

Færder nasjonalpark har totalt 15 km² landareal, hvorav om lag 14 km² er på øyer, mens ca. 1 km² ligger landfast i Tjøme kommune, og består hovedsakelig av Moutmarka. Sykling og organisert bruk av hest er som nevnt også tillatt på veier på øyene, men veiene er få og korte, og er i realiteten begrenset til øyene Hvaløy, Østre Bollæren, Nordre og Søndre Årøy samt Burø. Nasjonalparkforvaltningen er ikke kjent med at sykling eller organisert bruk av hest forekommer i noe omfang på disse øyene, og vi er heller ikke kjent med ønsker om slik ferdsel. Årsaken er nok at slik ferdsel ikke er egnet og heller ikke har noen tradisjon på øyene, og framstår som tungvint og uhensiktsmessig, avhengig av båttransport. I forvaltningsplanen er det derfor ikke avsatt trasèer, stier eller områder på øyene for slik bruk, selv om forskriften åpner for det. Selv om det nå i St.meld. 18 (2015 – 2016) er foreslått å åpne for utvidet sykling og bruk av hest i nasjonalparker, vurderes fortsatt denne type ferdsel som lite aktuell på øyene i nasjonalparken. Det er derfor vanskelig å se grunnlaget for igangsetting av sårbarhetsvurderinger på øyene, og gjeldende forskrift anbefales derfor opprettholdt uendret.

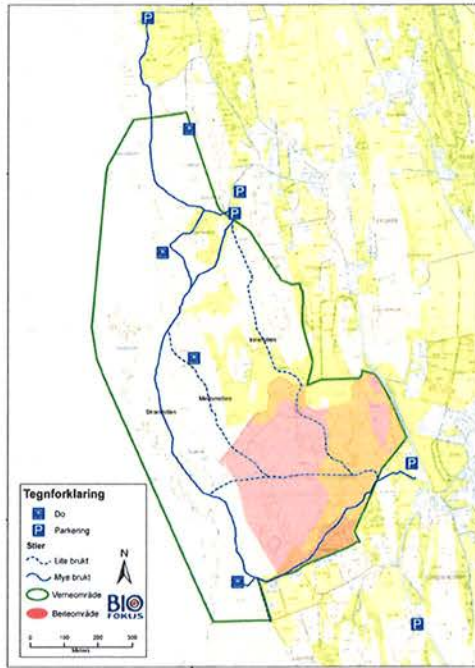
Moutmarka

Annerledes er situasjonen i Moutmarka og deler av Skåetangen i syd på Tjømes sydvestside. Her har det flere ganger kommet opp spørsmål om adgang til sykling og bruk av hest utover gjeldende bestemmelser. Som nevnt er ønsket om bruk av hest delvis imøtekommet ved etablering av en ridesti i sørøstlige del av verneområdet. Det er likevel ikke åpnet for sykling og bruk av hest på andre stier i Moutmarka eller utover Skåetangen.

Oslofjordens Friluftsråd, som grunneier i Moutmarka, har særlig vist til den omfattende friluftsbruk til fots av stiene, og pekt på at sykling og bruk av hest her vil skape konflikt med ferdseieren til fots. Statens naturoppsyn har de siste årene foretatt tellinger av friluftsb Bruken, som viser et gjennomsnittlig antall besøkende hvert år på om lag 20 000 personer i Moutmarka. Sommert har turtrafikken på stiene vært om lag 40 000 turer, som er et høyt tall som trolig vil øke i årene framover.

Nasjonalparkforvaltningen er enig i at en generell åpning for sykling og organisert bruk av hest på disse stiene vil kunne skape konflikter med andre friluftsb brukere. Det vil også erfaringsmessig føre til en betydelig breddeutvidelse av turstitrasèene, med økt slitasje på vegetasjonen og redusert opplevelsesverdi til følge. I tillegg kommer konsekvensene for naturmiljøet, som uansett blir en hovedsak i den sårbarhetsvurdering direktoratet har bedt nasjonalparkstyret gjennomføre. Avgjørende her blir hvordan økt slitasje og økt bredde på turstier vil påvirke naturmangfoldet langs stiene, både hva gjelder arter, bestander og naturtyper. Sårbarhetsvurderingen baserer seg på eksisterende kunnskap i forvaltningsplanen fra 2012 for Moutmarka naturreservat, som nå er innlemmet i nasjonalparken.

Kartet under fra forvaltningsplanen viser turstinettet og innfallsporter merket P i Moutmarka. Et stinett på 3-4 kilometer inngår i Kyststien, og består av tre hovedstier: Strandstien, Mellomstien og Innerstien. Stiene ryddes regelmessig av Oslofjordens Friluftsråd. På grunn av god merking og den sterke krattveksten på de indre deler av området, følger ferdseieren i stor grad stinetet.

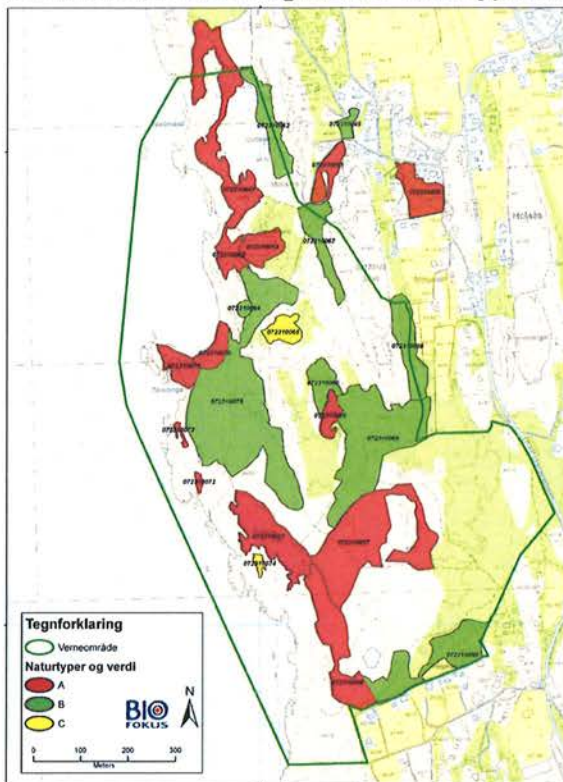
Det heter i forvaltningsplanen:

...»Tidligere har området vært brukt til hesteridning og terrengsykling. Dette skapte trolig enda mer slitasje enn det som er synlig i dag. Ved tråkk og slitasje blir vegetasjonen først lokalt fattigere på arter. Deretter forsvinner plantedekket helt. Fordi de er tilgjengelige for ferdsel, er det særlig de åpne, tørre vegetasjonstypene, som allerede er truet av gjengroing, som utsettes for slitasje. Etter hvert som de åpne arealene er redusert i størrelse, har slitasjen økt på det som er igjen. Blodstorkenebb-utformingen av urterik kant og tørrengene regnes generelt som truet av slitasje (Fremstad og Moen 2001). I tillegg er tråkk og slitasje oppgitt som viktige påvirkningsfaktorer for hele 28 av de rødlista sommerfuglartene og tre av edderkoppartene som er påvist i området, (Artsdatabanken 2007a)....»

Stinettet i Moutmarka går over flere registrerte naturtypelokaliteter og berører flere rødlisteforekomster:

- Naturbeitemarker – artsrike og velutviklede med lang kontinuitet - verdi A og B
- Små strandenger – verdi A
- Våtmark – verdi A
- Kantkratt - mosaikk av tørrenger, kantkratt og urterike kanter – verdi B
- Rik edelløvskog langs Innerstien – viktig skogsmiljø innenfor Moutmark - verdi B og C
- Rødlistede vegetasjonstyper, karplanter, sommerfuglarter

Kartet under viser registrerte naturtypelokaliteter i forvaltningsplanen.

Flere av naturtypene har tynt humusdekke, og vil være utsatt for den harde slitasjen disse ferdselsformene innebærer. Flere rødlistede karplanter og en rekke insekter finnes langs stiene og er derved sårbare for økt ferdsel. tillegg vil fuglelivet forstyrres, særlig ved Taredynga i nord, og under trekk.

Under henvisning til forvaltningsplanen for Moutmarka viser nasjonalparkforvaltningen til at særlig tørrenger, urterike kanter, naturbeitemark og til dels små strandenger og våtmark, samt rødlistearter langs stiene vil være de mest sårbare for den slitasjekningen og breddeutvidelsen av stiene som sykling og bruk av hest vil medføre.

Konklusjon

Nasjonalparkforvalter viser til Miljødirektoratets varsel om mulige endringer i bestemmelser om sykling og organisert ridning i nasjonalparker. Færder nasjonalpark har bestemmelser som regulerer sykling og bruk av hest, og ønsker allerede nå å gi sin vurdering og tilråding i forhold til en eventuell åpning for sykkel og bruk av hest på stier i nasjonalparken:

1. Færder nasjonalpark har 15 km² landareal, hvorav 14 km² er øyer. Øyene må regnes som lite egnet for sykling eller bruk av hest, og det er heller ingen tradisjon og ikke registrert ønsker om slik aktivitet. Sykling og bruk av hest her vurderes derfor i overskuelig framtid som lite aktuelt, og nærmere sårbarhetsvurdering av slik aktivitet gjennomføres ikke nå. Eventuelle trasèer, stier eller områder på øyene for sykling eller ridning kan likevel vurderes ved revisjon av forvaltningsplanen, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 5.6.

2. Moutmarka og Skåetangen er landfaste deler av nasjonalparken i Tjøme kommune, hvor sårbarhetsvurdering ved åpning for sykling og bruk av hest er nødvendig. Moutmarka har en rekke sårbare og sjeldne naturtyper, og 79 rødlistede arter er registrert etter 2004. Slitasjen fra 20 000 årlige friluftsbukere av stinettet er allerede stor, og en åpning for sykling og ridning på stiene vil øke slitasjen i bredde og omfang. Særlig tørrenger, urterike kanter, naturbeitemark og til dels små strandenger og våtmark, samt rødlistearter langs stiene vil være sårbare.
3. I sum innebærer dette at en åpning for sykling og bruk av hest på stier i Moutmarka ikke anses å være forenlig med verneformålet om å bevare nasjonalparkens naturmangfold, naturtyper og rødlistede arter. Gjeldende bestemmelser i verneforskriftens § 3 pkt. 5.6 anbefales derfor ikke endret.
4. Nasjonalparkforvalter viser også til den potensielle konflikten med dagens omfattende friluftliv til fots. Når det gjelder bruk av hest, er dette langt på vei imøtekommet gjennom etableringen av ridedsti sørøst i Moutmarka.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	11/2016	28.09.2016

Gbnr 33/5 - Gåsø 8 - Nøtterøy - Færder nasjonalpark - plassering av minirenseanlegg

Forslag til vedtak

Under henvisning til saksfremlegget, naturmangfoldlovens § 48 og verneforskriftens | 3.1.3 e gis dispensasjon til omsøkt plassering av minirenseanlegget for eiendommen gbnr. 33/5 på Gåsøy i Nøtterøy kommune. Nasjonalparkstyret ser det som godtgjort at denne plasseringen vil gi en miljømessig bedre løsning enn tidligere godkjent plassering i byggetomta. Tillatelsen gis på tilsvarende vilkår som fastsatt i nasjonalparkstyrets vedtak 09.12.2014.

Det forutsettes at andre nødvendige tillatelser innhentes før gjennomføring, herunder kommunens godkjenning etter plan- og bygningsloven.

Bakgrunn

Færder nasjonalparkstyre godkjente i møte 09.12.2014 riving og gjenoppføring av fritidsbolig på nærmere vilkår. Omsøkt minirenseanlegg ble forutsatt lagt under bygning for å unngå sprengning og inngrep utenfor bebygget areal, og at det ellers tilfredsstilte kravene i saksfremlegget. I e-post 14.09.2015 ba konsulenten om dialog vedr. kravet i nasjonalparkstyrets vedtak til plassering av minirenseanlegget under bygningen. De viste til at det ved denne løsningen blir et betydelig masseuttak til selve boregropen og nedkjøringsrampen for boreriggen, med betydelige sprengsår i fjell til følge. I tillegg pekes på faren for sjenerende lukt ved plassering av minirenseanlegget nært opp til hytta. De ber derfor om ny vurdering av tidligere omsøkt plassering mellom hytta og sjøen, i en forsenkning som etter søkers vurdering vil gi en bedre teknisk, økonomisk og miljømessig løsning. Det ble deretter gjennomført en befarings på stedet, som konkluderte med at søkers foretrukne plassering av minirenseanlegget skulle konkretiseres bedre, særlig i forhold til sprengning, masseuttak og berørt område. Dette er nå konkretisert, og viser behov for sprengning av 70 m³ fast fjell og inngrep i et ca 50 m² stort område. Overskudd av sprengstein etter tilbakefylling er forutsatt fjernet og fraktet bort fra øya.

Grunnlaget for avgjørelsen

Ny søknad om plassering av minirensesanlegget skal som ved behandlingen i møte 09.12.2014 vurderes etter verneforskriften for Færder nasjonalpark og naturmangfoldloven. Saksfremlegget bygger på den tidligere behandlingen, men vurderer nå spesifikt plasseringen av minirensesanlegget i lys av ny dokumentasjon fra søker.

Verneforskriften

Tiltaket skal normalt vurderes etter flere paragrafer i verneforskriften for Færder nasjonalpark:

- § 3.1.3 e hvor det fremgår at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til riving av bygninger, anlegg og innretninger og gjennomføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.
- § 3.6.4 c hvor det fremgår at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger og lignende.
- § 3.7.1 hvor det fremgår at forurensning og utslipp av kloakkvann i sjøen er forbudt.

Som tidligere angitt ble et minirensesanlegg i byggetomta godkjent av nasjonalparkstyret ved behandlingen i møtet 09.12.2014. Spørsmålene knyttet til nødvendig motorferdsel samt forurensning ble den gang vurdert og godkjent, og vurderes ikke nærmere i denne saken. Det avgjørende spørsmålet nå er derfor den omsøkte plasseringen av minirensesanlegget. Etter naturmangfoldlovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig m.v.

Naturmangfoldloven:

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal *"prinsippene i § 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Vurderingen skal fremgå av beslutningen."* Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse, samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Nasjonalparkforvaltningen er ikke kjent med spesielle naturverdier på aktuelle eiendom. Det er imidlertid registrert viktig naturbeitemark på strandarealet vest for hyttetomta, samt lokalt viktig bløtbunnsområde i strandsonen i bukta. Disse lokalitetene vurderes ikke berørt av omsøkte tiltak, i det bukta ikke er angitt som landingssted for lekter.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Kunnskapen om naturverdiene vurderes som tilfredsstillende, og søknaden gir temmelig detaljert informasjon om minirensesanlegget. Nasjonalparkforvaltningen vurderer tiltakets effekt på naturmangfoldet og geologien som avklart, slik at føre-var-prinsippet vurderes som mindre relevant.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet og nasjonalparken er eller vil bli utsatt for. Presedensvirkningen av å tillate et minirensesanlegg med de inngrep dette innebærer er et viktig punkt, da det finnes over 100 fritidsboliger i Færder nasjonalpark hvor minirensesanlegg eller tilsvarende avløpsanlegg kan bli aktuelt. Selv om hver sak krever selvstendig vurdering

ut fra stedlige forhold, må vedtaket likevel ta hensyn til presedensvirkningen av vedtaket og den samlede belastningen dette vil kunne medføre.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Tiltaket er til dels omfattende med boring, sprengning, graving og transport av utsprenge masser. Dette krever bruk av maskiner og utstyr. Påvirkningen av naturmiljøet vil kunne bli betydelig. Kostnader ved miljøforringelse vil måtte bæres av tiltakshaver.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det må særlig legges vekt på miljøforsvarlige teknikker under transport, lagring og ved inngrep i terreng og vegetasjon. Sprengning forutsettes begrenset til et minimum, og løs sprengstein må fjernes eller tas i bruk i byggetomten. Inngrep i vegetasjon begrenses til det helt nødvendige, og transportskader på terreng må begrenses ved bruk av gummimatter eller tilsvarende.

Vurdering

Plasseringen av minirenseanlegget i byggetomta var avgjørende da nasjonalparkstyret godkjente minirenseanlegget i møte 09.12.2014. Løsningen ble den gang vurdert til ikke å berøre jomfruelig terreng. Omfanget av sprengningen ble derfor ikke nærmere vurdert, utover at sprengningen skulle skje i byggetomta, og ellers begrenses til det mest nødvendige, og at overskudd av sprengstein måtte fraktes bort.

Nye opplysninger fra søker viser at godkjent plassering av minirenseanlegget vil kreve betydelig sprengning og masseuttak til nedsetting av minirenseanlegget og nedkjøringsrampen for boreriggen, med omfattende sprengsår i fjell til følge.

Tiltakshaver mener derfor at den opprinnelige omsøkte plasseringen mellom hytta og sjøen er en bedre løsning enn i byggetomta, også miljømessig. De ønsker derfor en fornyet behandling i nasjonalparkstyret, basert på ny dokumentasjon.

Nasjonalparkforvaltningen er enig i at en ny behandling av minirenseanlegget er på sin plass, men forutsetter en samlet vurdering av tiltaket i lys av opplysningene gitt av søker. Dette innebærer at begge plasseringer av minirenseanlegget vurderes på nytt.

Plassering A (som omsøkt)

Minirenseanlegget forutsettes som tidligere plassert mellom hytte og strandlinje ca. 20 meter fra sjøen. Anlegget tenkes plassert i et område med vegetasjon i en forsenkning. Plasseringen vil gi et naturlig fall fra hytta til anlegget, og rørledninger kan skjules under et jordlag på bakkenivå. Plasseringen her vil kreve en utspregning av 70 m³ fast fjell i 2 meters dybde, og et inngrepsområde inkl. nedkjøringsrampen for borerigg på om lag 50 m². Ca. 50 m³ utspregt fjellmasse forutsettes fraktet bort.

Plassering B (i byggetomta)

Konsulenten for tiltakshaver opplyser i sin kommentar (se vedlegg) til nasjonalparkstyrets vedtak at den godkjente plasseringen av minirenseanlegget vil kreve en utsprenkningsdybde på 5 meter. Totalt krever løsningen sprengning og fjerning av 132 m³ fjell, herunder sprengning av fjellparti på sørsiden av byggetomta til nedkjøringsrampe for borerigg. Løsningen innebærer ellers boring på 50 meters lengde til sjøen, slamtømmingen vil vanskeligjøres og det er fare for luktproblemer.

Minirenseanlegget vil uavhengig av plasseringen ikke berøre verdifulle naturtyper eller truede arter. Først og fremst vil tiltaket medføre irreversible inngrep i form av sprengning i størrelsesorden fra 132 m³ til 70 m³ fast fjell. Dette er store inngrep i

fjellgrunnen, og må vurderes opp mot formålsparagrafen i verneforskriften, hvor hovedformålet er «...å bevare et større naturområde.... med særlig vekt på landskap, naturtyper, geologi og økologiske prosesser...» Det avgjørende spørsmålet er om dette er et akseptert inngrep i seg selv og i forhold til presedensvirkningen, tatt i betraktning det betydelige antall fritidsboliger i nasjonalparken som kan ha de samme ønsker om avløpsløsning.

Konkret er det nå vist at tiltakshavers omsøkte plassering av minirenseanlegget vil innebære mindre sprengning og et mindre naturinngrep enn plasseringen i tilknytning til byggetomta. Det er også mulig å revegetere det aktuelle inngrepsområdet, slik at den visuelle virkningen av tiltaket dempes. Nasjonalparkforvaltningen har derfor kommet til at denne løsningen kan anbefales på nærmere vilkår. I forhold til presedensvirkningen er det viktig å presisere at dette ikke innebærer noen generell aksept for minirenseanlegg ved fritidsboliger i nasjonalparken. Slike løsninger må nøye vurderes opp mot verneverdiene og de stedlige forhold i hvert enkelt tilfelle.

Konklusjon

Under henvisning til saksfremlegget, naturmangfoldlovens § 48 og verneforskriftens | 3.1.3 e gis dispensasjon til omsøkt plassering av minirenseanlegget for eiendommen gbnr. 33/5 på Gåsøy i Nøtterøy kommune. Nasjonalparkstyret ser det som godtgjort at denne plasseringen vil gi en miljømessig bedre løsning enn tidligere godkjent plassering i byggetomta. Tillatelsen gis på tilsvarende vilkår som fastsatt i nasjonalparkstyrets vedtak 09.12.2014.

Det forutsettes at andre nødvendige tillatelser innhentes før gjennomføring, herunder kommunens godkjenning etter plan- og bygningsloven.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

- Tiltakshavers kommentar til tidligere vedtak i nasjonalparkstyret
- Situasjonsskart med utsnitt av minirenseanlegget
- Flyfoto med omsøkt minirenseanlegg

Færder nasjonalparkstyre

Att: Pål Otto Hansen

11.09.2015

Vedr. Kommentar til vedtak vedr plassering av minirensanlegg, vedtatt av Færder Nasjonalparkstyre, 09.12 2014, Arkivsaksnr: 2014/5964-0, gnr/bnr 33/5 – Gåsøy

Eier har søkt om å plassere minirensanlegg mellom hytte og kystlinje ca 20 m fra sjøen. Anlegget var tenkt plassert i et området preget av vegetasjon (einerkratt) og røys, i en eksisterende grop for å minimere terrenginngrep. Et område som ikke har verdi for ferdsel i naturen. Denne plasseringen ville gi et naturlig fall fra hytte til anlegg hvor rørledninger kunne skjules under jordlag oppå bakkenivå. Slik ville en begrense vertikal boring for rørledninger ut i sjøen til kun de 20 m fra minirensanlegg til sjøkant. Inspeksjon, tømning og luktproblemer ville være ivaretatt. Anlegget ville være 'usynlig' mellom einerkratt og slåpekjærr.

Nasjonalparkstyre har foreslått ny plassering under hytte.

Vi har nå vurdert en slik løsning i samråd med utførende entreprenør og minirensanlegg leverandør.

En del kompliserende faktorer må løses for at en slik løsning er mulig.

Det er også en forutsetning at anlegget ikke krever strøm, da det ikke er det på Gåsøy.

Følgende punkter mener vi må vurderes i videre saksgang:

- 1 Vertikal boring ut i sjøen blir mer enn dobbel lengde ca 50 m ved plassering under hytte.
- 2 Det må sikres fri høyde 2 m over minirensanleggets kumlokk, noe som vil gi en total dybde på kjeller på ca 5m. Adkomst til kjeller må ikke tettes til men være frittliggende for inspeksjon og slamtømming. Ideelt sett løses dette med en utvendig trapp til kjellerrom. Dette vil medføre vesentlig større og synlig terrenginngrep enn ved omsøkt plassering.
- 3 Lukt/gass problemer ifm anlegget må løses med avtrekk over tak da dette må føres bort fra hytta.
- 4 Slamtømming fra sjøen med båt blir vanskelig med så stor avstand fra sjøen og pumpe.
- 5 Ved havari av tank og eventuell utskiftning av deler vil en plassering under hytte være svært uheldig.

Vi ønsker på basis av dette at vedtaket vedr plassering av minirensanlegget vurderes på nytt.

Avslutningsvis ønsker vi å foreslå en eventuell befarng.

Med vennlig hilsen

Kristine Strøm-Gundersen
Lund Hagem Arkitekter

LH: 19.07.2016

Nøtterøy
kommune

Oversiktskart med VA

Eiendom:	Gnr: 33	Bnr: 5	Fnr: 0	Snr: 0
Adresse:	Gåsøy 8 3133 DUKEN			
Annen info:				

Målestokk
1:1000

LH; 19.01.2016

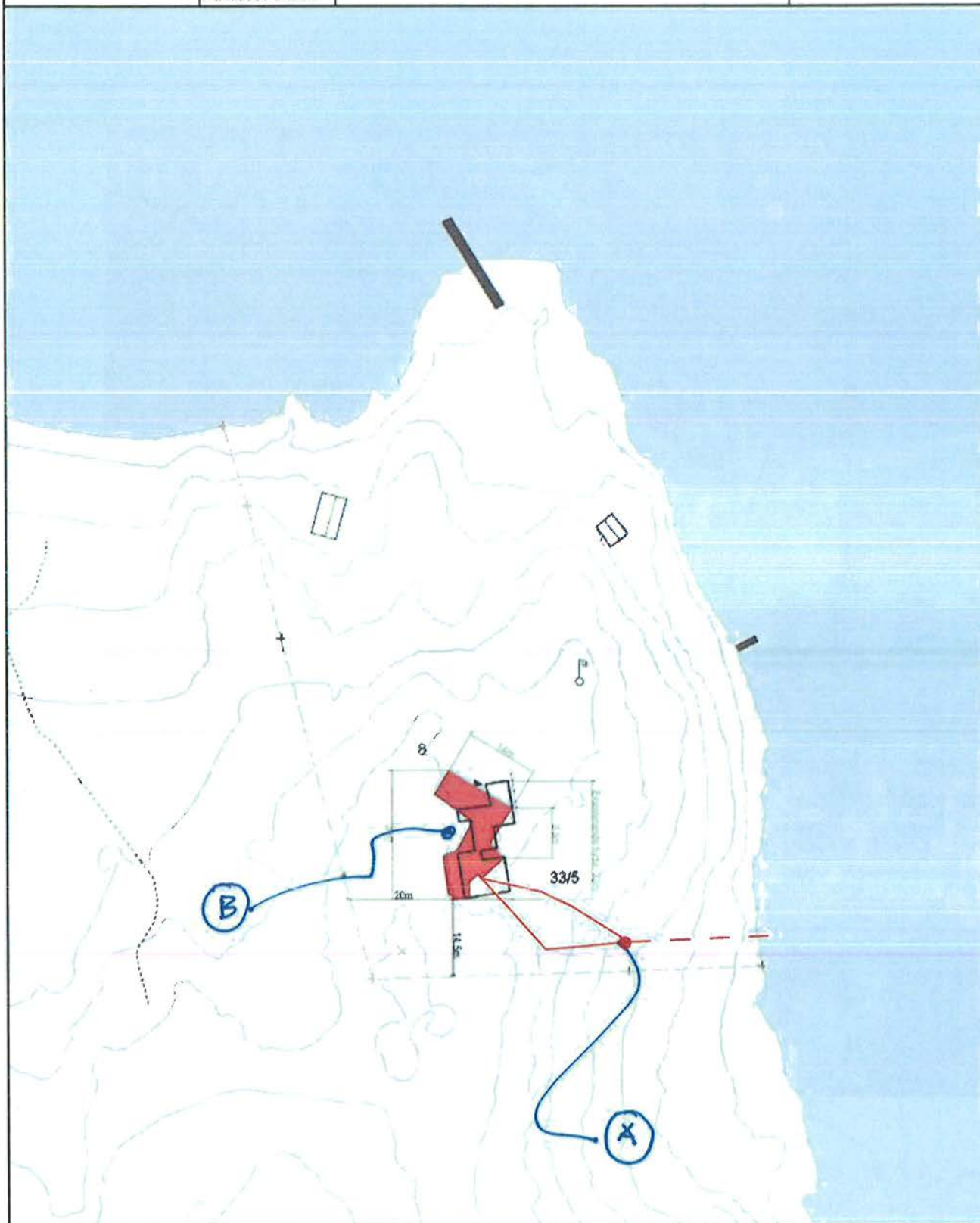
Nøtterøy
kommune

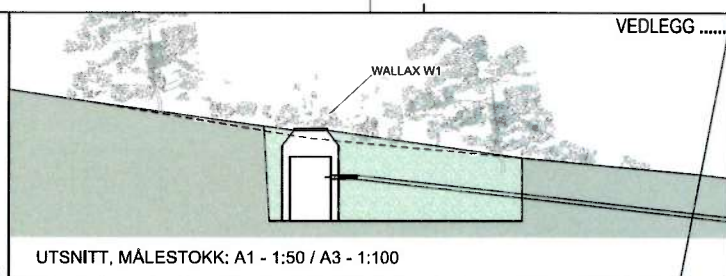
Oversiktskart med VA

Eiendom:	Gnr: 33	Bnr: 5	Fnr: 0	Snr: 0
Adresse:	Gåsøy 8 3133 DUKEN			
Annen info:				

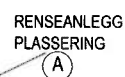

Målestokk
1:1000

SITUASJONSPLAN, MÅLESTOKK: A1 - 1:50 / A3 - 1:100

SNITT, MÅLESTOKK: A1 - 1:50 / A3 - 1:100

PLASSERING RENSEANLEGG

[illegible]

ST 12/2016 Informasjonssaker

a)

Færder nasjonalpark

Dato: 06.09.16

REDUKSJON AV GÅSESTAMMEN

Bakgrunn

Forekomsten av gjess er en viktig del av skjærgårdsnaturen i Færder nasjonalpark. For en del år siden var gåseartene nesten helt fraværende i dette kystområdet.

I løpet av de siste 20 årene har imidlertid forekomsten av gås i Vestfoldskjærgården økt kraftig. Ikke minst gjelder dette i Færder nasjonalpark, som er det viktigste hekkeområdet for denne arten i Vestfold.

Pr. i dag regner vi med at Vestfold har 3- 4000 grågås og en hekkebestand på 6- 800 par.

Hvitkinngås var en sjelden art for noen år siden, men den øker nå sterkt, anslagsvis 30% pr. år. Hekkebestanden av denne arten anslås nå til ca 300 par. Denne trenden finner man også i andre deler av landet. Årsaken er nok at man har begynt å se fruktene av at et mangeårig naturvernarbeid lenger syd i Europa, i dyrenes vinteroppholdssteder.

Fra å være mindre vanlig for en del år tilbake, er gåsebestandene nå svært livskraftig og tallrik. Hvitkinngåsa i Oslofjorden er trolig rekruttert fra østlige bestander. Under og etter hekkesesongen trekker gjessene inn over jordbruksarealene og avlingsskadene er i dag betydelige og det har i flere år vært en diskusjon om hvordan skadene kan reduseres. Virkemiddelet er først og fremst å høste av bestanden gjennom jakt. Organiseringen av gåsejakt begynner nå å ta seg opp i vårt fylke. Jakt i skjærgården har lite omfang, fordi dyrene etter hekkesesongen trekker inn over jordbruksarealene og beiter der. Jakten foregår derfor først og fremst på jordbruksarealene, organisert av den enkelte grunneier eller gjennom grunneiersamarbeid.

Vurdering

Nasjonalparkforvalter slutter seg til den vurderingen som mange nå gjør om at gåsebestanden bør reduseres. Bestanden overskrider langt det antallet som er nødvendig for at den skal være bærekraftig. Det betyr at det kan reduseres betydelig uten at det går på bekostning av artenes livskraft i området. Det gjelder både grågås og hvitkinngås.

Nasjonalparkforvalter foreslår at bestanden kan reduseres med 30 %, med 2016 som referanseår. Det betyr at det må gjøres årlige estimer av bestanden, slik at man kjenner bestandens størrelse og kan dosere riktig omfang på tiltak til enhver tid.

En reduksjon av grågåsbestanden må ha forankring i forvaltningsplan. Eksisterende, interkommunale forvaltningsplan for grå og forvaltningsplanen for Færder nasjonalpark ivaretar dette behovet.

Det primære virkemiddelet for å ta ut et overskudd av dyr bør være jakt. Så langt har ikke dette vært tilstrekkelig og det kan fortsatt ta en del år før jakten har fått et omfang slik at dette virkemiddelet alene er tilstrekkelig.

Av hensyn til de store avlingsskadene bør det nå vurderes å redusere klekkingen i noen år, ved å fjerne et visst antall egg eggene. Dette er igangsatt en rekke steder i landet og det finnes mye erfaring med organisering av dette tidlig i hekkesesongen, før det dannes embryo. En hovedregel ved fjerning av egg er at 1-2 egg blir spart i reiret, slik at det klekkes unger. På denne måten unngår man at dyrene legger egg på nytt (4-6) egg.

Det anbefales at eggplukking gjennomføres for 50% av hekkeområdene årlig og at Statens naturoppsyn får i oppdrag å organisere arbeidet.

Dyreetsk mener nasjonalparkforvalter at det er fullt forsvarlig å plukke eggene når det skjer før embryo dannes. Allikevel er det viktig å gi god informasjon til allmenheten om hvorfor og hvordan dette arbeidet gjøres.

Vårjakt kunne vært et alternativ til plukking av egg. Bortsett fra enkelte steder i Finnmark, er det ikke tradisjon for dette i Norge, og det er tvilsomt om det vil bli gitt tillatelse til slik jakt. Vårjakt vil i svært mange tilfeller representere en uakseptabel forstyrrelse i yngletiden for et stort antall dyrearter. En vårjakt gir heller ikke de samme mulighetene til å holde oversikt over effekten av innsatsen. Grågås legger eggene så tidlig at det isolert kunne la seg gjøre å organisere en vårjakt (i overgangen februar – mars). Vårjakt på hvitkinngås (hekker ca. en måned senere) vil ikke under noen omstendigheter være aktuelt, da dette vil gi en uakseptabel forstyrrelse for det øvrige dyrelivet. For denne arten er eggplukking det eneste aktuelle. Et eget moment er at vårjakt i en nasjonalpark med så urban beliggenhet, kan komme til å vekke sterke reaksjoner.

I utgangspunktet ba styret om at forvalter knyttet til seg en arbeidsgruppe med representanter fra de berørte kommunene. Disse er kontaktet, men tilbakemeldingen er begrenset. Tønsberg kommune har foreslått at nasjonalparkstyret og fylkesmannen uten noen forutgående arbeidsgruppe lager et forslag og sender dette ut til kommentar hos kommunene og berørte organisasjoner.

Den foreslåtte bestandsreduksjon av hvitkinngås vil kreve godkjenning av Miljødirektoratet, i og med at arten er fredet.

Anbefaling

Nasjonalparkstyret bør be SNO om en plan for gjennomføring av eggplukking for grågås og hvitkinngås i tråd med de prinsipper som er gitt i vurderingen over. Dette bør skje innen medio november 2016.

Styrets forslag, sammen med SNOs plan for gjennomføring av eggplukking, sendes til berørte kommuner og organisasjoner til kommentar.

Styret bør rette en henvendelse til fylkesmannen og be om at det søkes Miljødirektoratet om å redusere bestanden som foreslått. Før tiltak settes i gang må også nasjonalparkstyret fatte et vedtak om saken i henhold til nasjonalparkforskriften.

Eggplukking bør tas opp til ny vurdering etter 3-5 år, sett i forhold til bestandens størrelse og hvor mange dyr som da tas ut gjennom høstjakt.

b)

Færder nasjonalpark

Dato: 12.09.16

<http://ferdernasjonalpark.no>

Bakgrunn

Arbeidet med ny nettside er finansiert med midler til byregionutviklings fra KMD (kr. 300 000). I tillegg til dette er det nedlagt betydelig egeninnsats fra lokal aktører. Veniro, Tønsberg, har vært fagkonsulent for utviklingen av siden.

Hensikten med ny nettside er å få et produkt som kan fungere godt for både nasjonalparken, nasjonalparksenteret og brukerne av attraksjonene i og rundt nasjonalparken, også reiselivet.

Den nye nettsiden er rettet mer utadvendt enn den gamle og viser, eksempelvis:

- Attraksjoner og steder å besøke, eksempelvis Verdens Ende og Bolærne
- Hvordan man kan planlegge turen til ulike steder i parken og parkens randsoner
- Transporttilbud
- Overnattings- og serveringssteder
- Mer informasjon om parkens verdier
- Spesifikk informasjon om nasjonalparksenteret
- Fakta om nasjonalparken, herunder organisering og nasjonalparkstyrets saker, ligger under egen fane.

Nettsiden har tre utgaver; norsk, engelsk og tysk.

I en tidligere fase av arbeidet ble det foreslått engelskspråklige overskrifter i denne norske varianten. Dette skapte en del reaksjoner og det er nå bestemt at norsk og engelsk ikke skal blandes sammen i den norske utgaven.

Nasjonalparkforvalter har sittet i styringsgruppen for arbeidet.

Vurdering

Alt i alt har vi nå fått en langt mer helhetlig nettside og vi har fått mye gode tilbakemeldinger.

Den nye nettsiden har dessuten fått en mer attraktiv layout enn den gamle.

Nasjonalparkforvalter anbefaler at siden i sin nåværende form tas i bruk.

Teksten som beskriver nasjonalparken er flere steder mangelfull og forvalter vil ta initiativ til at dette blir rettet opp inneværende år.

I starten av arbeidet hadde vi to alternative modeller for nettsiden:

- En «gratisvariant» driftet av fylkesmannen
- En variant med innleid konsulent og tett kopling til «visit – systemet»

For å forebygge utforutsette kostnader var forvalter i en tidlig fase tilhenger av «gratisvarianten». Denne løsningen ble ikke valgt.

Serviceavtale med Veniro koster kr. 30 000 per år. I en tidligere fase ble det foreslått at nasjonalparksenteret skulle stå som eier av siden og dermed også finansiere driften. Når er forslaget at senteret og nasjonalparken eier siden sammen og deler på serviceutgiftene.

Nasjonalparkforvalter mener at kr. 15 000 i årlig driftsutgift kan aksepteres over nasjonalparkens budsjett, men minner om at vi hadde et alternativ i utgangspunktet der fylkesmannen kunne fylle denne funksjonen uten kompensasjon fra nasjonalparkstyret. Det kan ikke garanteres for inndekning av denne kostnaden før bevilgning fra Miljødirektoratet foreligger (trolig i februar 2017).

Dersom det skulle dukke opp uforutsette utgifter med den valgte modellen, kan ikke nasjonalparkforvalter garantere at dette lar seg finansiere gjennom Miljødirektoratets budsjett.

Anbefaling

Nasjonalparkforvalter anbefaler at styret slutter seg til hovedlinjene i layout og innhold i ny nettside for Færder nasjonalpark.

Det anbefales at årlig driftskostnad på kr. 15 000 legges inn i budsjettforslaget til Miljødirektoratet for 2017.

Styret kan ikke garantere at eventuelle uforutsette investerings- og driftskostnader kan la seg finansiere gjennom Miljødirektoratet.

Færder nasjonalpark

Dato: 05.09.16

OPPSYN I FÆRDER NASJONALPARK

Bakgrunn

Færder nasjonalpark er trolig landets mest urbane nasjonalpark med et stort antall brukere.

Etableringen og driften de første tre år har gått bra. Oppslutningen rundt nasjonalparken og nasjonalparkens verdier og regelverk høy.

I dag er oppsynet i parken organisert som følger:

- Kystvakt, politi og SNO (Statens naturoppsyn) varetar et bredt spekter av lover. Fiskerioppsynet ivaretar saltvannsfiske. Skjærgårdstjenesten utfører oppsynstjenester på oppdrag fra SNO.
- To ganger i året gjennomføres fellesaksjoner der alle typer oppsyn deltar og hjelper hverandre. Disse aksjonene tar for seg det de måtte komme over, men har hatt et særlig fokus på ulovlig fiske.
- Det er etablert en «informantgruppe» blant fiskerne, men erfaringene er delte; de vegrer seg for å være angivere.

Vi har fått en rekke tilbakemeldinger fra fiskere, friluftsbukere og grunneiere om at oppsynet i regi av SNO og fiskerioppsynet ikke er tilstrekkelig:

- I lange perioder er det lite tilstedeværelse av oppsyn, ikke minst når det gjelder ulovlig fiske. SNO sin hovedperson har dessuten vært sykemeldt i lengre tid, uten at det har blitt kompensert. Det er også en kjent sak at fiskerioppsynets tilstedeværelse er svært begrenset.
- Færder nasjonalpark blir nå et nasjonalt pilotområde for hummerbevaring (ingen andre områder i Norge har et så stort areal – ca. 15 km²). For at dette skal fungere etter hensikten er det viktig at oppsyn og informasjon fungerer godt. Fiskeridirektoratet er gjort oppmerksom på dette, men vi har pt. ikke fått tilbakemelding om hvordan de har tenkt å løse denne utfordringen.
- Det er fortsatt mye brudd på fartsbestemmelsene i nasjonalparken.
- Ulovlig bruk av vannscooter har økt mye i 2016. På grunn av mange forvirrende oppslag i mediene tror mang at det nå er lovlig med vannscooter i nasjonalparken. Nytt regelverk for bruk av vannscooter vil trolig bli lagt fram i løpet av høsten/vinteren og vi håper på at dette er klart foran neste sesong. Vi har ikke holdepunkter for å tro at vannscooter vil bli tillatt i de norske vernområdene. I sesongen 2017 kan vi derfor stå overfor en betydelig oppsynsutfordring for å få bort scooterkjøringen i nasjonalparken.
- Ulovlig bålbrekking er fortsatt en utfordring.

- Utlegging av nye moringer og fortøyningsbøyer har ikke fått den nødvendige oppfølging fra oppsynets side.
- Kapasiteten på forebyggende informasjon til brukerne ute i parken kunne vært bedre.

Vurdering

I de tre første årene etter etableringen har det vært mye positiv, forebyggende informasjon gjennom mediene. Vurderinger fra Skjærgårdstjenesten tyder også på at stadig flere tar hensyn til regelverk og natur nå de ferdes i nasjonalparken.

Allikevel møter vi en klar forventning ute om at vi må være flinke til å informere om regelverket for parken og vi må holde orden på de som bryter regelverket. Ulovlig fiske er et eksempel på en praksis som i sin tid ble helt vanlig og akseptert, fordi risikoen for å bli tatt var svært lav. Hvis mange bryter regelverk, reduseres motivasjonen også hos andre for å ta hensyn.

Nasjonalparkforvalter ser behov for noe styrking av oppsynet i nasjonalparken og ser følgende mulige modeller for å få det til:

Styrking av SNO

På grunn av langvarige sykemeldinger (Egil Soglo) har ikke SNO fått gjort den jobben som var planlagt mht. oppsyn. Dette fraværet har ikke vært kompensert. Egil Soglo nærmer seg pensjonsalder og det er usikkert om hans avgang vil bli kompensert med ressurser fra SNO sentralt. Nasjonalparkforvalter mener styret bør vurdere å rette en henvendelse til SNO sentralt om denne situasjonen, med tanke på sesongen 2017. Forutsatt at det er mulig å mobilisere flere frivillige i arbeidet med skjøtsel, bør SNOs egeninnsats forskyves fra skjøtsel over mot oppsyn.

Økt bruk av Skjærgårdstjenesten

Skjærgårdstjenesten er den virksomheten som er mest tilstede i vårt område. SNO gir oppdrag til Skjærgårdstjenesten i dag, og dette kan gjøres i større omfang. Nasjonalparkforvalter mener at styret bør legge fram en sak for SNO sentralt om dette. Det vil være en svært kostnadseffektiv løsning fordi det ikke krever ekstra personell og utstyr.

Fiskerioppsynet bør styrke sin tilstedeværelse i Ytre Oslofjord

Som følge av områdets intensive bruk og etablering av nye, store hummerbevaringsområder, bør fiskerioppsynet prioritere høyere tilstedeværelse av dette området.

Fiskerioppsynet bør bidra til styrking av SNO/Skjærgårdstjenesten

Fiskeridirektoratet har i dag en egen samarbeidsavtale med SNO. Det betyr at Fiskeridirektoratet overfører midler til SNO slik at SNO kan utøve fiskerioppsyn i tillegg til fiskerioppsynet selv. Når det nå opprettes 15 km² med bevaringsområder for hummer, bør Fiskerioppsynet bidra i styrke SNO/Skjærgårdstjenesten nettopp vårt område.

Styrking av oppsyn gjennom prosjektmidler

Det er nå etablert et kysttorskprosjekt der formålet er å styrke bestanden av kysttorsk. Arronderingen av bevaringsområdene for hummer er arrondert slik at disse områdene også kan fungere som beskyttelse av gode kysttorskbiotoper. Forvalter mener styret bør kunne forslå at ca kr. 100 000 av budsjettet i kysttorskprosjektet bør kunne brukes med tanke på at de avsatte bevaringsområdene fungerer effektivt. Dette kan imidlertid ikke bli annet enn en sekundær og midlertidig løsning inntil mer permanente ordninger er på plass gjennom fiskerioppsynet og SNO/Skjærgårdstjenesten.

Anbefaling

- Styret bør rette en hevelse til SNO om styrking av oppsynskapasiteten i Færder nasjonalpark.
- Fiskeridirektoratet bør øke sin tilstedeværelse og dessuten styrke SNO/Skjærgårdstjenesten for bedre å kunne ivareta oppsynet med de nye bevaringsområdene for hummer
- Styret bør foreslå overfor Kysttorskprosjektet at det settes av noe midler til styrket oppsyn med de nye marine bevaringsområdene, særlig fordi disse områdene er arrondert slik at de vil ha verdi for bevaring av kysttorsk.
- Skjærgårdstjenesten bør framheves i denne sammenhengen fordi bruken av denne tjenesten er svært kostnadseffektiv og at de svært hyppig tilstedeværelse.

Vedlegg:

Oppsummering fra felles oppsynsaksjon i juli 2016

OPPSUMMERING FELLESAKSJON SJØ – JULI 2016 – DAG 1 VESTFOLD, ONSDAG 6. JULI

Onsdag 6 juli ble det gjennomført en fellesaksjon på kystoppsyn i Vestfoldskjærgården. Torsdag 7. juli ble en lik aksjon gjennomført i Østfold.

Deltagende etater var Kystvakta, Politiet Østfold og Vestfold, Fiskeridirektoratet, Statens naturoppsyn og Skjærgårdstjenesten. Følgende båter ble brukt i aksjonen:

2 politibåter
Munin (fiskeridirektoratet)
SNO Svanen (oppsynsbåt fra Hvaler)
Springeren - Kystvakta lettbåt
Skjærgårdstjenesten
KV Nornen var baseskip for all aktivitet.

Leder for aksjonen var Kystvakta ved skipssjef på Nornen Walter Ahlgreen.

Oppsyn var naturlig nok rettet mot mange temaer når så mange etater deltar. Hovedprioritet lå imidlertid på miljørelaterte tema som ulovlig fiskeredskap (primært hummer), ferdsselsforbudet i sjøfuglreservat, og oppsyn med aktiviteter i Færder NP herunder bruk av vannscooter. I tillegg var det oppfølging på fart, promille og bruk av redningsvest. Informasjon og veiledning til publikum var høyt prioritert.

Prioriterte områder for aksjonen er vist på vedlagte kart under.

Status for aksjonen ble som følger:

Kontrollert redskap: 79
Anmeldt for ulovlig satt redskap: 9
Redskap destruert uten anmeldelse: 15 (umerka redskap eller gjenglemte teiner)
Anmeldt vannskuter for kjøring i Færder nasjonalpark: 1
Kontakt med folk, info kampanje: 64
Advarsel for manglende bruk av vest: 29 personer

2 vannskutere som var i nasjonalparken kjørte bevisst fra « Svanen»

Det var relativt lite teiner og garn i sjøen og vi tror dette kan skyldes at det nettopp har vært en periode med mye vind og høy sjø. Med 9 anmeldelser for ulovlig redskap viser det at det fortsatt er behov for informasjon og kontroll på dette feltet. De langt fleste av disse anmeldelsene gjaldt teiner med for liten fluktåpning eller satt for grunt og dermed fanger hummer. Det ble kontrollert teine med hummer i. Det ble også fulgt opp med en kontroll av havørnhekkingen på Ramsholmen.

Nyttig informasjon om regler mm. kan finnes her:

<http://www.fiskeridir.no/Fritidsfiske/Brosjyrer-Kysten-er-din>

<https://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/2013-08-23-1029>

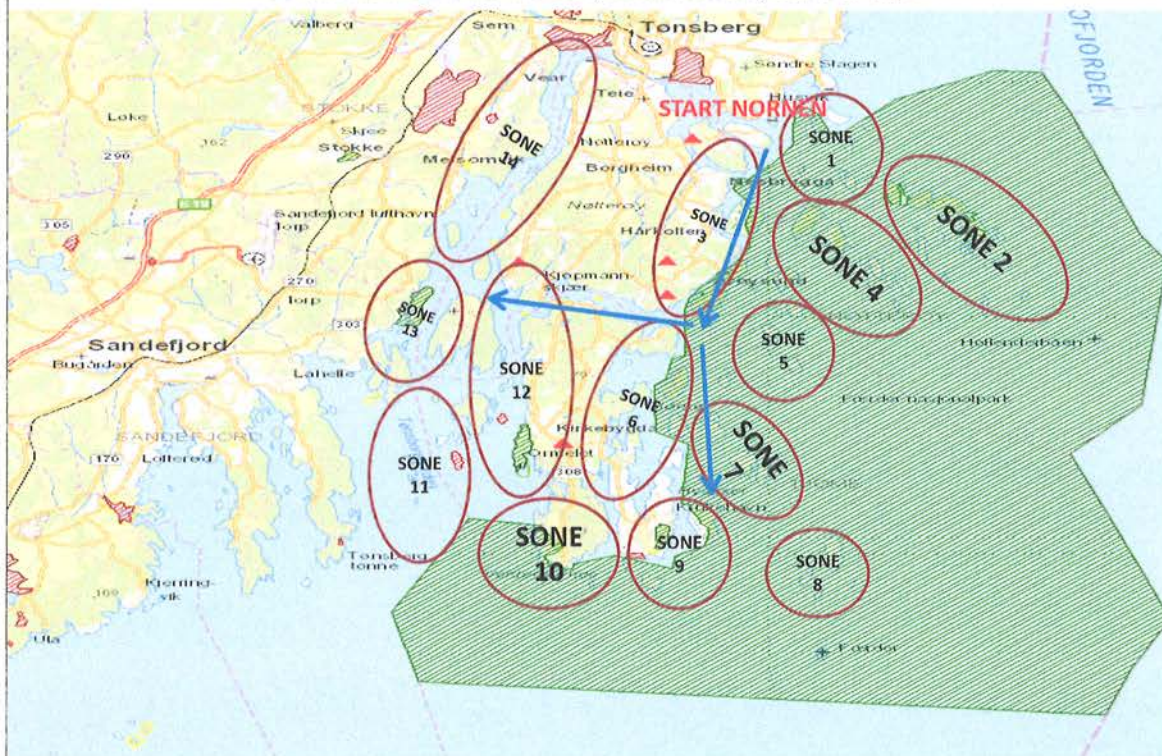
<http://prosjekt.fylkesmannen.no/Documents/Faerder/Dokument/Infoark%20vannscooter.pdf>

<http://ferdernasjonalpark.no/>

For mer info om aksjonen bes tatt kontakt med aksjonsleder

Walter Ahlgreen
Kapteinløytnant
Skipssjef KV Nornen
Tlf. 990 94 185
kv-nornen.skipssjef@kystvakten.no

Prioritert område: Færder nasjonalpark, Tjøme/Nøtterøy vest.
Sekundært område: Horten, Holmestrand, Sandebukta

Oppsummering er skrevet av Per Espen Fjeld, SNO
Tlf. 46960982
Per.espen.fjeld@miljodir.no

a)

Færder nasjonalpark

Dato: 05.09.16

KYSTTORSKPROSJEKTET, STATUS OG VEIEN VIDERE

Bakgrunn

Kysttorskprosjektet, med Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker som nasjonalt pilotområde, har nå startet opp og Havforskningsinstituttet har allerede gjennomført prøvefiske og undervannsfilmning i begge nasjonalparkene i Ytre Oslofjord. Resultatene fra disse undersøkelsene er foreløpig ikke kjent.

Det er klare indikasjoner på at kysttorskens sterke tilbakegang dels skyldes overbeskatning av bestanden, dels store endringer i miljøet gjennom temperaturendringer, store tilførsler av næringssalter og endringer i livsvilkårene for blant annet tareskogene og ålegrasengene. Disse er viktige for kysttorsken og en rekke andre fiskeslag.

Det har vært usikkerhet rundt miljøforvaltningens deltakelse i kysttorskprosjektet på grunn av budsjettprioriteringer. Derfor ble klima- og miljøminister Vidar Helgesen invitert til en dag i Færder nasjonalpark, med hummerprøvefiske og et eget møte om kysttorsk. Helgesens oppsummering etter dette møtet hadde følgende signaler:

- Departementet støtter det initiativet som er tatt
- Viktig med det samarbeidet som er etablert
- Muligheter for restaurering av kystøkosystemer bør komme tydelig fram
- Framtidige verdier i Ytre Oslofjord bør komme tydelig fram
- Eventuell økonomisk støtte vil bli vurdert i arbeidet med statsbudsjettet

I lys av møtet med Helgesen ble det satt i gang en supplering av prosjektbeskrivelsen i kysttorskprosjektet:

- Miljøperspektivet er gjort tydeligere
- Koplingen mot stortingsmeldingen om naturmangfold er gjort tydeligere (økosystemtjenester og restaurering av økosystemer)
- Muligheten for å lykkes med en restaurering er beskrevet tydeligere
- Det er tatt inn noe mer tekst om det næringsmessige potensialet som ligger i Ytre Oslofjord.

Veien videre

Et forslag til justert prosjektbeskrivelse vedlagt. Om kort tid vil det bli innkalt til konstituerende møte for prosjektets styringsgruppe. Den vil bestå av representanter for nasjonalparkstyrene, fylkeskommunene i Østfold og Vestfold, Fiskeridirektoratet, Miljødirektoratet og fiskernes organisasjoner.

En nettverksgruppe med representanter for nasjonalparkforvaltningene, fylkeskommunene og Havforskningsinstituttet vil være sekretariat for prosjektet, med en øremerket prosjektleder.

Forhåpentligvis vil dette prosjektet bli tatt inn i statsbudsjettet for 2017.

De to fylkeskommunene er innstilt på sammen å fremme en søknad til Oslofjordfondet innen februar 2017, jf. finansieringsplanen for prosjektet. Sekretariatet vil legge fram en sak om dette for styringsgruppen innen februar neste år.

Budsjett og framdrift i 2017 og 2018 framgår av vedlagte forslag til prosjektbeskrivelse.

Vedlegg:

Prosjektbeskrivelse for kysttorskprosjektet

RESTUARERING AV KYSTTORSKEN OG DENS LIVMILJØ I FÆRDER- OG YTRE HVALER NASJONALPARKER

**Et samarbeidsprosjekt mellom nasjonale og lokale myndigheter,
forskning, lokalsamfunn.**

Bakgrunn

Kysttorsk er på et historisk lavmål og arten har gått tilbake langs store deler av kysten i Sør – Norge. Verst stilt er østlige deler av Skagerrak inkludert områdene i Ytre Oslofjord. Selv om høsting har vært en medvirkende årsak til tilbakegangen er det behov for å undersøke i hvilken grad endrete livsbetingelser spiller inn. For eksempel har økte tilflyt av næringssalter fra lokale kilder og formørkning av kystvannet endret betingelsene for tang og tare. Det er stor allmenn interesse for å restaurere og bevare et levende og produktivt kystmiljø i Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker.

Skal man lykkes med å bevare viktige fiskeslag, må man også bevare livsmiljøet som artene er avhengige av. For å kunne redde kysttorsken må man også sikre seg at de naturtypene som torsken er avhengig av, er i en tilstrekkelig «god tilstand».

De marine økosystemene er antakelig vår viktigste naturressurs, med tanke på «økosystemtjenester for framtidige generasjoner. Eksempler på dette er matforsyning og næringer knyttet til opplevelser og reiseliv. Under den internasjonale konvensjonen om biologisk mangfold har man vedtatt 20 målsettinger for bevaring av naturmangfold og økosystemtjenester (Aichi – målene). Disse målene er også tatt inn i EUs miljøhandlingsprogram fram mot år 2020.

I stortingsmeldingen om biologisk mangfold sier Regjeringen at den innen 2017 skal fastsette mål for hvilken tilstand som skal opprettholdes eller oppnås i norske økosystemer. Det skal etableres et forvaltningssystem innen 2020, med tanke på å nå de aktuelle målene.

Regjeringen skal også vurdere om norske verneområder er robuste nok med tanke på framtidige klimaendringer. Dette er særlig relevant i en rekke marine økosystemer, blant

annet fordi transport av partikler og næringssalter gjennom elvene ser ut til å øke som følge av hyppigere flommer og snøfattige vintre. Det kan derfor være aktuelt å gjennomføre flere tiltak enn opprinnelig planlagt, som følge av dette. Elvenes belastning på marine økosystemer vil derfor være et sentralt tema med tanke på framtidig robusthet.

Regjeringen påpeker også at det er viktig med overvåking av nøkkelarter og påvirkningsfaktorer.

Oslofjorden er Norges mest urbane kystlinje med svært populære natur- og friluftsområder. Området har nærhet til mange byer, landets hovedstad, flere flyplasser og for øvrig er kommunikasjonene gode. Etter hvert som natur- og kulturbaserte næringer blir viktigere og viktigere, vil Oslofjorden med dens mange kvaliteter kunne få en enda viktigere strategisk betydning i årene som kommer.

Denne utviklingen gjenspeiles blant annet ved at Ytre Oslofjord har fått landets to første marine nasjonalparker. Dette har slått godt an i befolkningen og er en indikasjon på en ny tid. Oslofjorden vil i større grad enn tidligere være med på å promotere Norge som reiselivsdestinasjon.

Med en slik utvikling vil det være viktig å hegne om de kvalitetene som finnes i fjordområdet. Vi har derfor regionalt blant annet engasjert oss for å beholde dagens losbordingsfelt, ha en god beredskap mot akutt forurensning og å sikre hummerbestanden gjennom opprettelse av flere bevaringsområder. Det arbeides også aktivt med EUs vannforskrift for å redusere avrenningen fra jordbruksområdene til fjorden.

Merknad [EM1]: Samme sm over.

Et pilotprogram – basert på sektorovergripende samarbeid i forvaltningen av marine ressurser

Kysttorskprosjektet passer godt inn i arbeidet med å restaurere et utvalg av norske arter og økosystemer, som regjeringen nå starter opp (stortingsmeldingen om naturmangfold – behandlet i Stortinget i 2016). Arbeidet med kysttorskprosjektet ser også ut til å passe inn i den framdriftsplanen som regjeringen ser for seg.

Kysttorskprosjektet bør derfor inngå som en pilot i regjeringens arbeid med:

- å fastsette mål for «god tilstand» for norske arter og økosystemer
- å restaurere et utvalg av arter og økosystemer.

For å kunne oppnå en helhetlig og godt forankret forvaltning av marine ressurser er det viktig med et sektorovergripende samarbeid. I dette pilotprosjektet er det etablert et samarbeid mellom følgende interessenter:

- Nasjonalparkstyrene i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparkstyrene (sammensatt av lokalpolitiske representanter)
- Fylkeskommunene i Østfold og Vestfold
- Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet
- Havforskningsinstituttet
- Fiskernes organisasjoner

I de marine nasjonalparkene er det delt forvaltningsansvar mellom Miljødirektoratet og Fiskeridirektoratet. Selv om ansvaret er delt, er det svært viktig at de to forvaltningsområdene

får til en helhetlig forvaltning av naturressursene. Fiskeridirektoratet har signalisert tydelig at de ønsker et pilotprosjekt for restaurering av kysttorsk i de marine nasjonalparkene i Oslofjorden.

Miljødirektoratet har et forvaltningsmessig hovedansvar for de to marine nasjonalparkene, og et overordnet ansvar for miljøtilstanden, artsmangfoldet og forvaltningen av naturtypene i områder. Dette er høyst relevant fordi flere viktige naturtyper for torsken (og en rekke andre fiskeslag) er i endring langs kysten, f.eks. tareskog og ålegras. En annen faktor er tilførsel av næringssalter fra land og hvordan dette for eksempel påvirker ålegrasengene. Disse elementene tilsier at Miljødirektoratet og fylkesmennenes miljøvernnavdelinger bør ta aktivt del i dette pilotprosjektet.

Det er behov for å vinne erfaring med hvordan de ulike forvaltningene kan samarbeide i forvaltningen av det marine miljøet. Vi vurderer at et samarbeidsprosjekt med Færder og Ytre Hvaler som testområde kan egne seg meget godt til dette formålet.

Prosjektet vil være spesielt opptatt av å holde en kontinuerlig og god dialog med kommunene og deres innbyggere, gjennom oppdatering av administrativt og politisk nivå, foredrag, informasjon i media mv.

Dokumentasjon

Oppsummering av eksisterende kunnskap

Eksisterende kunnskap skal oppsummeres om

- Kysttorskbestanden/ -bestandene i Ytre Oslofjord
- Tilstanden i naturtyper og økosystemer som torsken er avhengig av
- Vannkvalitet (jordpartikler og næringsalter) og lystilgang i vannmassene

Supplerende kunnskapsinnhenting, førundersøkelser

Evaluerer av tilstanden innenfor forvaltningsområdene:

- 1) Forsøksfiske og merking av målarter (torskefisker, sjøørret, leppefisk) for å beregne demografiske parametre (beskatningstrykk, størrelsessammensetning, overlevelse) og bevegelse. Genetisk kartlegging av torskebestanden: samle vevsprøver fra torsk, analysere for opprinnelsesbestand og avgjøre hvorvidt torsk i området er rester av lokale bestander eller gjester fra Nordsjøbestanden .
- 2) Ikke destruktiv datainnsamling gjennom bruk av agnede videorigger for å registrere/ dokumentere tilstedeværelse av torsk og andre målarter.
- 3) Innsamling av genetisk materiale fra torskeyngel for å undersøke om denne har lokal eller "oseanisk" opprinnelse (Skagerrak – Nordsjøen). Ved å trekke strandnot på et antall lokaliteter, og analysere prøver fra disse trekkene for opprinnelse kan man dekke et stort areal, og fange opp en før-situasjon på en god vitenskaplig måte. I tillegg til å fange opp hvor – og hvor mye – lokal torskeyngel området innehar, vil strandnottrekk fange opp (i) biodiversitet i området (sjøørret, laksefisk), og (ii) gi viktige «før-data» for andre arter som høstes (for eksempel leppefisk), og ellers (iii) gi

informasjon om endringer i både fordelingen av kysttorsk/ oceanisk torsk og biodiversitet til bruk i en senere evalueringsfase (se "Genetiske undersøkelser" under).

- 4) Datainnsamling i samarbeid med yrkesfiskere/ leppefisk-fiskere.
- 5) Datainnsamling i samarbeid med fritidsfiskere og eventuelle operatører innen turistfiske.

Genetiske undersøkelser – kysttorsk

Torskeyngel (juvenil torsk) langs Skagerrakkysten har ikke alle samme opprinnelse. Med andre ord er noen yngel avkom fra lokale foreldre som lever inne i fjordene/ i mer beskyttede områder, mens andre yngel driver inn til kysten med strømmen på larvestadiet og kan derfor være avkom fra en ytre eller «oceanisk» bestand. Dersom et kystområde huser både voksen fisk og lokalt produsert yngel, er det sannsynlig at det vil egne seg som et bevaringsområde med mulighet for positiv lokal effekt. Dersom et kystområde mangler voksen fisk, eller domineres av yngel som driver inn med strømmen, eller av yngel som ikke bunnslår/ rekrutterer lokalt, vil effekten av et bevaringsområde trolig være langt mindre dersom det plasseres her. Nyutviklede DNA-analyser kan skille mellom disse bestands-komponentene, eller opprinnelsene, av torsk. I arbeidet med før-undersøkelser kan Havforskningsinstituttet samle prøver fra torskeyngel, teste disse for opprinnelsesbestand, og kartlegge mønsteret for et større område i et godt planlagt forskningsdesign. Genetiske undersøkelser vil også bli brukt etterundersøkelsene.

Vurdere behov for restaurering

Basert på innhentet kunnskap skal det gis en beskrivelse av hvilke deler av nasjonalparkene som har behov for restaureringstiltak.

Utvikling av kriterier/mål for god miljøtilstand

Basert på eksisterende og innhentet kunnskap skal det utvikles kriterier/mål for hva som er «god tilstand» i de utvalgte restaureringsområdene. Dette arbeidet må skje i samarbeid med nasjonale myndigheter, med tanke på at dette er et pilotprogram og at det kan være aktuelt å overføre metodikk til andre deler av landet.

Utvikling og gjennomføring av tiltak

Basert på dokumentasjon og målsettinger skal det utvikles og gjennomføres tiltak. Dette kan eksempelvis omfatte etablering av bevaringsområder med regulering av fiske, reduksjon i tilførsel av næringsstoffer og jordpartikler fra landbruk og kommunal kloakk og opprydding i uheldige tekniske installasjoner i viktige naturtyper.

Etterundersøkelser

Langsiktig overvåking innenfor fremtidige bevaringsområder, i grenseområder og i kontrollområder.

- 1) Velge ut og gjennomføre samme metodikk som ved innsamling av før-data (forsøksfiske, merking, videorigger).
- 2) Årlige undersøkelser for å evaluere utviklingen gjennom tid.
- 3) Fokuserede studier i prosjektperioden: etablering av nettverk av lyttebøyer og merking av fisk med lydsendere (akustisk telemetri) kan være aktuelt for å evaluere hvorvidt

størrelse og form på bevaringsområder passer til torskens/ fiskens/ målarters bevegelser over lengre tid.

Oppdatert informasjon om forskningsresultater vil bli rapportert årlig. Det vil også bli søkt kontakt med lokal media for å formidle informasjon fra prosjektet. Det vil være svært ønskelig å innlede samarbeid med skolene i kommunen for oppfølging av arbeidet. Videre vil det årlig bli arrangert en foredragskveld ved begge nasjonalparksentre, der nye resultater vil bli presentert i tillegg til ønsket tematikk fra nasjonalparkstyret og innbyggerne.

Det er et mål at områdene som er med skal tiltrekke seg forskning fra andre parter enn det som er direkte definert i prosjektet. Det vil gjøres et kontinuerlig arbeid for å involvere andre prosjekter og forskningsmiljøer i de mulighetene som foreligger. Det vil være viktig å konkurrere om tildeling av forskningsmidler fra Norges Forskningsråd og regionale forskningsfond som Oslofjordfondet, for å heve innsatsen fra forskningen og sikre kontinuitet i arbeidet med innsamlete data gjennom forankring i PhD- eller postdoktorstillinger.

Formidling av resultater

Siden dette er et pilotprosjekt, skal resultater fra arbeidet formidles til relevante fagmiljøer og forvaltningsorganer.

Organisering

Prosjektet vil bli gjennomført som et samarbeid mellom Færder Nasjonalpark og Ytre Hvaler Nasjonalpark (ved nasjonalparkforvalterne og –styrene), Vestfold- og Østfold Fylkeskommuner, Fiskeridirektoratet, Miljødirektoratet, Havforskningsinstituttet og fiskernes organisasjoner (Fiskerlaget og Småfisker'n).

Det skal etableres en styringsgruppe der de to Fiskeridirektoratet, Miljødirektoratet, fylkeskommunene i Østfold og Vestfold, nasjonalparkstyrene og fiskernes organisasjoner er representert. Prosjektledelse og sekretariat skal ivaretas av representanter fra Havforskningsinstituttet, de to nasjonalparkforvaltningene og fylkeskommunene. Prosjektet skal ha en prosjektleder til å koordinere aktiviteten.

Prosjekteier:

Fiskeridirektoratet

Styringsgruppe

Roar Jonstang, Færder nasjonalparkstyre
Eivind Norman Borge, Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Politisk repr., Vestfold fylkeskommune
Politisk repr., Østfold fylkeskommune
Gunnstein Bakke, Fiskeridirektoratet
Morten Wedege, Miljødirektoratet
1 repr. fra Fiskerlaget
1. repr. fra Småfiskern

Styringsgruppen velger selv sin leder.

Sekretariat/gjennomføring

Havforskningsinstituttet (Even Moland)

Nasjonalparkforvaltere i Ytre Hvaler og Færder nasjonalparker (Monika Olsen og Bjørn Strandli).

Atle Haga og Stein Erik Fjeldstad eller Lars Solheim fra Østfold og Vestfold fylkeskommuner

Sekretariatet skal ha en prosjektleder for å koordinere den faglige aktiviteten i prosjektet og sakene som skal legges fram for styringsgruppen.

Framdrift

Prosjektfellesskapet er enige om følgende innhold og framdrift i programmet:

Innhold, framdrift og milepæler

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Etablering av prosjektorganisasjon	x						
Folkemøter i forbindelse med oppstart	x						
Innsamling og vurdering eksisterende data, august 2016	x						
Brukerundersøkelse	x						
Biologiske undersøkelser: før-data	x	x					
Råd om etablering av tiltak		x					
Årlig informasjonsmøte/ foredragserie		x	x	x	x	x	x
Etablering av tiltak		x	x				
Biologiske undersøkelser: etter-data			x	x	x	x	x
Årlig rapport foreløpige resultater			x	x	x	x	x
5-års evaluering av tiltak/ råd om justering						x	x

Økonomi 2016 - 2018

I budsjettet under er det tatt med kostnader så langt vi kan se i dag. I den grad det blir foreslått tiltak som vi ikke ser i dag eller som berører andre offentlige og private aktører (eks. tiltak for å redusere utslipp vassdrag), må dette korrigeres underveis. Budsjett knyttet til den siste delen av programmet (2019 – 2022) må vi komme tilbake til.

Gjennom utvidelse av pågående aktivitet som gjennomføres årlig i ytre Oslofjord har Havforskningsinstituttet mulighet til å allokere ca. 750 000 NOK (gjennom Kystøkosystemprogrammet) til biologiske undersøkelser i oppstartsåret 2016. Dette beløpet vil i sin helhet dekke utvidelse av varigheten til eksisterende forskningstokt og øke bemanning på toktet slik at skisserte oppgaver kan gjennomføres. I tillegg trenger Havforskningsinstituttet tilførsel av midler for å utvide strandnottoktet med 1 dag i hver av nasjonalparkene samt utføre analyse- og skrivearbeid som naturlig vil inngå i arbeidet.

Detaljert kostnadsplan for oppstartsåret 2016:

Kostnader i hele tusen kroner	2016
-------------------------------	------

Tokt FNP/YHNP august/ september	300
Ekstra bemanning tokt	100
2 dager utvidelse strandnottokt FNP/YHNP fartøy	75
2 dager utvidelse strandnottokt FNP/YHNP mannskap	75
Rusefiske/ merking av torsk FNP/YHNP	100
Genetiske analyser, laborant/ materiell	250
Timer prosjektledelse og koordinering	50
Brukerundersøkelse	80
Sum kostnader	1030

Merknad [EM2]: Dette må vi utsette til våren 2017 (mai måned) for å maksimere sjansene for å få en del fisk til merking/finneklipping.

Finansiering av oppstartsåret 2016

Bidrag i hele tusen kroner	2016
Fra Havforskningsinstituttet v/ Kystøkosystemprogrammet	750
Fra Færder Nasjonalpark	75
Fra Ytre Hvaler Nasjonalpark	75
Fra Vestfold Fylkeskommune	75
Fra Østfold Fylkeskommune	75
Sum bidrag	1050

Gjennomføring av planlagte aktiviteter avhenger av bidrag fra prosjektpartnere.

Kostnadsramme/finansiering for 2017 og 2018

Kostander i hele tusen kroner	2017
Havforskningsinstituttet	600
Miljødirektoratet	600
Vestfold fylkeskommune	100
Østfold fylkeskommune	100
Oslofjordfondet *	*
Færder nasjonalparkstyre	100
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre	100

Kostnader i hele tusen kroner	2018
Havforskningsinstituttet	600
Miljødirektoratet	600
Vestfold fylkeskommune	100
Østfold fylkeskommune	100
Oslofjordfondet	*
Færder nasjonalparkstyre	100
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre	100

*Egen søknad til Oslofjordfondet vil bli utarbeidet i 2016.

e)

Færder nasjonalpark

Dato: 06.09.16

NYE BEVARINGSOMRÅDER FOR HUMMER, STATUS

Bakgrunn

Fiskeridirektoratet har tatt et nasjonalt initiativ overfor norsk kommuner om å komme med forslag til bevaringsområder for hummer. Årsaken er den sterke nedgangen i hummerbestanden gjennom flere tiår. Gjennom forsøk viser det seg at bevaringsområder (med forbud mot alle faststående redskaper) har stor positiv effekt på hummerbestanden, både innenfor og utenfor bevaringsområdene.

Nasjonalparkstyret tok i 2013 initiativ til å koordinere arbeidet med nye hummerbevaringsområder i tilknytning til Færder nasjonalpark. Forslagene ble sendt berørte kommunene (Nøtterøy, Tjøme og Sandefjord) og fylkeskommunen, og det framlagte forslaget fikk enstemmig tilslutning. Fiskeridirektoratet har hatt forslaget ute til formell høring med frist 26. august. Målet er å få etablert de nye bevaringsområdene innen 1. oktober 2016.09.06

Vurdering

Forvalter har hatt kontakt med Fiskeridirektoratet og tilbakemeldingen er at det synes realistisk med vedtak om nye bevaringsområder innen 1. oktober.

Det blir viktig at nasjonalparkforvaltningen samarbeider tett sammen med Fiskeridirektoratet om informasjon, slik at vedtaket blir tilstrekkelig kjent før hummerfisket starter 1. oktober.

Videre har vi fått mye innspill på at det må etableres et bedre oppsyn i disse områdene enn det vi har i dag. Forvalter viser til styresak i dagens møte om oppsyn.

Anbefaling

Nasjonalparkstyret bør iverksette en aktiv informasjonskampanje om de nye bevaringsområdene i samarbeid med Fiskeridirektoratet, i forkant av hummerfisket 2016.

Styret bør be Fiskeridirektoratet og Statens naturoppsyn om en styrking av oppsynet med bevaringsområdene og fiskeri generelt i nasjonalparken.

Færder nasjonalpark

Dato: 06.09.16

STILLEHAVSØSTERS, STATUS

Bakgrunn

Stillehavsøsters har de senere år spredd seg med stor kraft i våre farvann. Den kan bli en god matressurs samtidig som den kan føre til store endringer i mange strandøkosystemer. Blant annet kan stillehavsøsters komme til å endre tilstanden i ålegrasenger og fortrenge blåskjell, som er en viktig næring for ærfugl.

Det er nå laget en nasjonal handlingsplan for det videre arbeid med stillehavsøsters. Planen omhandler næringsmessig utnyttelse av denne ressursen og beskyttelse av viktige biotoper og friluftsområder langs kysten.

Det har vært intern uenighet mellom statlige virksomheter i arbeidet med handlingsplanen. Grunnet tilbakeholdenhet fra Mattilsynet blir det ikke satt i gang ordinær kommersiell fangst nå. I første omgang vil det bli gjennomført pilotprosjekter for utprøving av både teknologi og matsikkerhet.

Planen går inn for at det skal gjennomføres fylkesvise tiltaksplaner, der fylkesmannen vil få en koordinerende rolle. Det er planen at slike tiltaksplaner skal utløse statlige tilskudd. De høyest prioriterte områdene vil være viktige friluftsområder og nøkkelbiotoper for fisk og fuglearter.

De marine nasjonalparkene skal prioriteres i de fylkesvise tiltaksplanene.

Fylkesmannen har foreløpig ikke mottatt noen veiledning for arbeidet med tiltaksplanen.

Vurdering

Bekymringene rundt matsikkerheten og at kommersiell høsting utsettes, gjør at stillehavsøstersen kan få et større overtak enn ønskelig. Slik saken står nå, ser det ikke ut til at dette kan påvirkes særlig mye lokalt.

Desto viktigere blir det å komme i gang med den fylkesvise tiltaksplanen.

Nasjonalparkforvalter vil foreslå at det legges fram en ny sak for styret så snart fylkesmannen har kommet i gang med tiltaksarbeidet.

Anbefaling

Aktuelle lokaliteter for fjerning av stillehavsøsters bør planlegges så snart retningslinjene for arbeidet foreligger.

Innenfor Færder nasjonalpark bør tiltakene mot stillehavsøsters koordineres av nasjonalparkstyret, i samråd med fylkesmannen.

Færder nasjonalpark

9)

Dato: 06.09.16

TILTAKSKORT, BEREDSKAP MOT AKUTT FORURENSNING

Bakgrunn

Oljevernberedskapen har lenge vært et stort tema langs norskekysten. I vårt område hadde vi for ikke lenge siden to ulykker, Full City og Godafoss. Oppryddingen etter Full City tok ca et år og kostet store summer. Ulykken med Godafoss skjedde vinterstid og vi fikk hjelp av isen; den fungerte som oljelense og øyene i vår skjærgård ble i all hovedsak spart.

Lostjenesten er en viktig del av beredskapen og forrige nasjonalparkstyrene i Færder og Ytre Hvaler tok et sterkt initiativ sammen med fylkeskommunene på begge sider av fjorden. Det førte til at losbordingsfeltet fortsatt blir liggende ved Store Færder. Nasjonalparkenes store verdier ble et tungt argument for ikke å flytte losbordingen lenger inn i fjorden.

Som en annen følge av nasjonalparkene i Ytre Oslofjord satte Kystverket for et par år siden i gang utvikling av såkalte tiltakskort. Hensikten med dette er at man har tenkt gjennom mulige scenarier på forhånd for de mest sårbare lokalitetene. Kortene inneholder både tekst og kart:

- Informasjon om lokaliteten, sårbare naturelementer osv
- Inntegning av lensetraseer og hvor det finnes festepunkter (bolter i fjell)
- Informasjon om eventuell transport av utstyr og lensemateriell
- Veiledning om eventuelle akutte rensetiltak

Tiltakskortene ble ferdige sommeren 2016. Kystverket går nå inn for å utvikle tiltakskort for andre kyststrekninger med mye skipstrafikk og sårbare kystområder. De anbefaler at dette skjer i et samarbeid mellom lokale IUA og fylkesmennene.

Vurdering

Primærberedskapen mot oljeforurensning må handle om hvordan man kan unngå at olje kommer ut i sjøen. Det er viktig at diskusjonen om oljelenser mv. ikke tar bort oppmerksomheten rundt forbedring av den primære oljevernberedskapen.

Dersom vi skulle oppleve å få et oljeutslipp i vårt farvann, så mener forvalter at tiltakskortene er et viktig hjelpemiddel. Prioriteringen av lokaliteter er gjennomtenkt på forhånd og nedfelt i tiltakskortene. I akutte situasjoner vil dette sikre at man faktisk gjør de riktige prioriteringene.

Videre er det viktig at man slipper å bruk mye tid på diskusjon rundt lenseplassering. Ikke minst er det svært viktig at lensefester er plassert ut på forhånd. Mange steder vil det rett og slett være umulig å feste lester uten at bolter er boret ned i fjell.

Ved Full Sity - ulykken gikk det svært mye tid til diskusjoner om prioriteringer og den tekniske gjennomføring av lensearbeidet. Der hadde man ikke noe som lignet på dagens tiltakskort.

Alt i alt vil tiltakskortene gjøre oljevernarbeidet mer treffsikkert og man sparer i de fleste tilfeller mye tid. Når man tar i betraktning at arbeidet har kostet 4-5 månedsverk og et beskjedent beløp til utsetting av lensefester, er dette et svært kostnadseffektivt tiltak.

Pr. i dag er det ingen som vil dekke den beskjedne kostnaden med utsetting av lensefester (bolter i fjell). Spørsmålet er tatt opp med både Kystverket og Miljødirektoratet.

Anbefaling

Det er svært tilfredsstillende at etablering av nasjonalparkene i Ytre Oslofjord har påvirket kystberedskapen. Dette var også et sentralt tema i diskusjonen rundt etablering av Færder nasjonalpark.

Som et supplement til den primære kystberedskapen (oljen skal ikke ut i sjøen) er dette et viktig tiltak.

Det må snarest avklares hvem som tar kostnaden med utplassering av lensefestene, slik at lokalitetene er klargjort i løpet av vinteren med tanke på eventuelle hendelser.

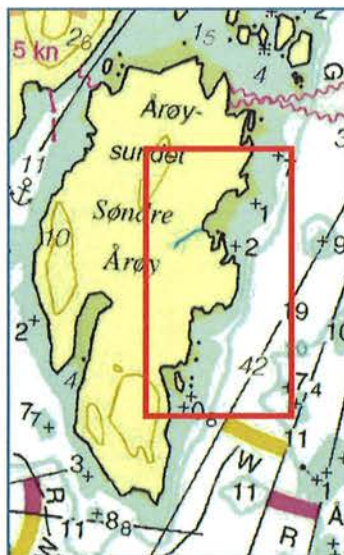
Vedlegg:

Eksempel på tiltakskort

IUA Vestfold	TILTAKSKORT	Nr. 001 B	Utarbeidet av/dato:	IUA Vestfold v/Kenneth Olsen 30.06.15
			Sist revidert av/dato:	Kystverket v/Lene Ottersen 28.06.16
			Side:	1 av 2
Fylke/Komm.nr/Kommune:	Vestfold/0722/Nøtterøy			 Færder nasjonalpark
Stedsnavn:	Søndre Årøy øst			
Koordinater:	N: 59° 10.167' Ø: 10° 27.633' / N: 6559836 Ø: 583495 UTM 32			

Sjøkart:

Oversiktskart Færder nasjonalpark, Nøtterøy:

Tegnforklaring:

	Miljøprioritert område som skal beskyttes mot oljepåslag
	Lenser. Hver lenselengde er merket med nr. LX som refererer til lense nummer X
	Anbefalt fast lensefeste
	Fast lensefeste etablert
	Plassering av kile, lensefeste
	Adkomst egnet for ATV
	Område best egnet for ilandsetting

VIKTIG - Sikkerhet:	VIKTIG – Miljøfølsomhet:
- Glatte svaberg - Benytt egnet personlig verneutstyr - Arbeid alltid i gruppe	- Viktige strandenger med rødlistearter som bør beskyttes - Rensing på strandengene blir krevende - Tangvoll over 10 cm tykk må ikke flyttes selv om den har olje på seg. Bruk bark – ikke spyling, men fjerne faste oljeklumper

TILTAKSKORT	Nr. 001 B	Utarbeidet av/dato:	IUA Vestfold v/Kenneth Olsen 30.06.15
		Sist revidert av/dato:	Kystverket v/lene Ottersen 28.06.16
		Side:	2 av 2

Nr.	Område og posisjon	Hva skal beskyttes og når	Primære tiltak	Innsats, ressurser, type utstyr	Adkomst	Anbefalt fremskutt depot	Spesielle forhold
001 B	Søndre Årøy øst Posisjon: N: 59° 10.167' Ø: 10° 27.633' N: 6559836 Ø: 583495 UTM 32	Alle områdene inneholder rødlistearter. Områdene I og II er viktigst å beskytte. Område III hører også til naturtypen sørlig strandeng som er en sterkt truet naturtype. Strandeng og strandsump er viktig å beskytte mot oljepåslag. Rødlisteartene; bulmeurt, sodaurt, ormetunge og tusengylden. Viktig også å beskytte mot ferdsel. Sodaurt Bulmeurt Ormetunge Tusengylden (Foto K. Vigander)	Lede, sperre, opptak, barking, samle olje Beskytte markerte områder mot oljepåslag	Type lenser: 350 EP L1: Sperrelense, ca. 100 m L2: Sperrelense, ca 30 m L3: Sperre- og ledelense, ca 40 m L4: Sperrelense, ca 60 m L5: Sperre- og ledelense, ca 100 m Ankringsutstyr for lense hver 25 m Plassering av lensene vil avhenge av vær og vind. Ledelense kan settes hvis sperrelense ikke er mulig pga strøm/vind. Retning avhenger av hvor oljen kommer fra. Ledelenser for L5 og L3 kan være aktuelt dersom oljen kommer fra nord eller sør. Opptaksutstyr: Båt med pumper, foptail, avhengig av olje type	Via sjø til Søndre Årøy Torødstranda via bilvei		Lensesetting er avhengig av vær-forhold og må vurderes med hensyn på det Det er vanskelige værforhold ved sterk vind fra sør/sørøst

NB! Tiltakskortene er tenkt kun for den akutte fasen og vil i hovedsak beskrive de viktigste forhåndsiltakene for å skjerme/beskytte områder med høy miljøfølsomhet, som kan rammes av oljepåslag. Strandrensing skal ikke inngå i tiltakskortet. Ved strandrensing i spesielt miljøfølsomme områder bør Kystverket (ved statlige aksjoner) og Fylkesmannens miljøvernavdeling med nasjonalparkforvalter kontaktes før igangsetting.

Nasjonalparkforskriften: <https://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/2013-08-23-1029?q=færder>

Kart: <http://prosjekt.fylkesmannen.no/Documents/Faerder/Dokument/Oversiktskart.PDF>

h)

Færder nasjonalpark

Dato: 12.09.16

BRUK AV NASJONALPARKEN TIL UNDERVISNING

Bakgrunn

En viktig hensikt med opprettelse av nasjonalparker er at de skal brukes til å formidle kunnskap om natur- og historie. De skal også bidra til kunnskap om natur, å bruke naturen riktig og ikke minst: friluftslivets gleder.

I vår nasjonalpark kan vi ikke regne med at staten bidrar med egen naturveileder. I denne situasjonen må vi bruke de ressursene som finnes i nærmiljøet rundt nasjonalparken, og det er ikke ubetydelig.

Så langt har Vestfold fylkeskommune påtatt seg å utvikle et undervisningsopplegg for videregående skole, slik at lærerne kan være selvgående i sin undervisning. Bolærne og Verdens Ende vil være de mest aktuelle lokalitetene for denne type aktivitet.

Vurdering

Vi har nylig hatt et møte i nettverket for å samle trådene mht undervisning. I løpet av vinteren og våren 2017 vil det være realistisk at følgende tilbud kommer på plass:

- Selvbetjent opplegg for videregående skole legges ut på nasjonalparkens nettside før sommeren 2016. Nøtterøy videregående (Øyvind Kaasa) har startet opp dette arbeidet. De vurderer om dette materialet også kan tilrettelegges for ungdomsskolenivået. Vi har anbefalt at Øyvind Kaasa tar kontakt med Tjøme ungdomsskole.
- Oslofjordens friluftsråd (OF) har flere gode undervisningsopplegg. Disse kan med moderat tilrettelegging legges ut på nasjonalparken nettside, med informasjon om hvilke støttetjeneste OF kan tilby. Dette materialet representerer tilbud til alle aldersnivå fra barnehage til videregående.
- Statens naturoppsyn har en naturveileder i Vestfold (Per Espen Fjeld). Hans tid som naturveileder vil bli noe omprioritert til fordel for oppsyn, men han vil kunne bruke noe tid til undervisning. Han har flere foredrag og undervisningsopplegg som enkelt kan tilpasses Færder nasjonalpark.
- Nasjonalparkforvaltningen vil bidra med noen foredrag om nasjonalparken.
- Det lages i første omgang et vinterprogram på nasjonalparksenteret med foredrag om nasjonalparken. Dette bør være åpent for alle og uten inngangspenger.
- Det er ønske fra flere om å lage en mindre utstilling om nasjonalparken og den bosettingshistorie i den gamle vaktbua på Østre Bolæren. På Østre Bolæren er det også veldig aktuelt å lage en foredragsserie om nasjonalparken og tilbud om kurs med overnatting.
- Det arbeides med å utvide guideprogrammet i 2017 ved nasjonalparksenteret.

- Det arbeides med å arrangere 2-3 fagseminarer løpet av kommende halvår (Verdens Ende), om aktuelle utfordringer: eks. kysttorsk, stillehavsøsters mv.

Anbefaling

Det anbefales at aktivitetene over blir gjennomført.

Nøtterøy kommune bør legge til rette for at vaktbua på Østre Bolæren kan brukes til utstilling, undervisning, foredrag og kurs.

**Færder
nasjonalpark**

Dato: 12.09.16

DIGITAL KARTFESTING AV TURMULIGHETER I NASJONALPARKEN OG RANDSONEN RUNDT

Bakgrunn

Det er foreslått fra mange hold at det nå bør lages en lett tilgjengelig oversikt over turmulighetene i nasjonalparken og i nasjonalparkens randsone.

I Østfold er de nå ferdige med å lage en «Tur – App» som kan hentes opp og brukes hvor som helst. Nasjonalparkstyret fikk en kort orientering om dette på felles styremøte i Skjærhallen i juni.

Vestfold fylkeskommune arbeider for tiden med et lignende prosjekt, med en litt annen digital teknologi, kalt «Rett i kartet».

Vurdering

Det bør snarest mulig lages en digital turveileder for nasjonalparken og randsonen rundt. Dette bør være et samarbeidsprosjekt for TNT kommunene, fylkeskommunen og nasjonalparkstyret.

Aller helst bør en slik veileder være klar før sommeren 2017.

Forvalter er ikke i stand til å legge fram noen vurdering av alternative teknologivalg nå, men dette bør avklares i nærmeste framtid.

Anbefaling

TNT kommunene, Vestfold fylkeskommune og nasjonalparkforvaltningen bør sammen legge fram et forslag om hvordan man kan få laget en digital turveileder med kart for Færder nasjonalpark og randsonen rundt parken, innen årets utgang. Forslaget må også omfatte kostnader og hvordan disse kan fordeles.

Det er ønskelig om turveilederen kan være ferdig til 1. juli 2017.

Færder nasjonalpark

Dato: 06.09.16

SKAGERAK NASJONALPARK

Bakgrunn

Fra rådmannen i Tjøme har vi fått oversendt brev med forslag om å opprette Skagerak nasjonalpark, som en overbygning over de marine nasjonalparkene rundt Skagerak. Henvendelsen peker på at Skagerak nasjonalpark vil kunne bli en internasjonal merkevare som blant annet kan gi reiselivsnæringen et løft.

Vurdering

Vestfold fylkeskommune reserverte domenet «Skagerak nasjonalparker» tidlig i verneplanprosessen for Færder nasjonalpark. Tanken var at man kunne få til en felles, internasjonal informasjonskanal av nytte for bl.a. reiselivet.

Rent formelt vil det ikke være mulig å opprette «Skagerak nasjonalpark». Etablering av nasjonalparker skjer etter de respektive lands lovverk.

Dersom man skal tenke i retning av «Skagerak nasjonalparker» vil dette måtte dreie seg om følgende:

- Et felles arbeid/sekretariat for å markedsføre nasjonalparkene internasjonalt
- Et samarbeid mellom nasjonalparkforvaltninger, vertskommuner, og lokalt næringsliv med erfaringsutveksling

Aust- Agder fylkeskommune prøvde å samle nasjonalparkene rundt Skagerak og Kattegat til et samarbeid for ca. 3 år siden. Dette forsøket er nå lagt ned. Erfaringen fra så vidt omfattende samarbeidsprosjekter er delte, ofte med begrenset motivasjon.

Markedsføring av nasjonalparkene og reiselivet skjer først og fremst gjennom relativt tunge nasjonale kanaler. Dette er bakgrunnen for at Miljødirektoratet nå har laget en ny nasjonal merkevare for de norske nasjonalparkene. Dette er et stort løft og det er vanskelig å se for seg at det er noen stor interesse for å lage en ny felles merkevare for de nordiske landene.

Det er nylig startet opp et interregprosjekt i Skagerak/Kattegat - regionen (EU finansiert) om marint avfall. Her er Norge, Sverige og Danmark med. Vestfold og Færder nasjonalpark er med i dette prosjektet.

Generell erfaring fra store, internasjonale prosjekter er at de er tunge å administrere og at utbyttet ikke alltid står i forhold til innsatsen. Med erfaring fra flere internasjonale samarbeidsprosjekter har nasjonalparkforvalter en viss skepsis til større nye prosjekter.

Nasjonalparkforvalter mener at vi for tiden ikke har kapasitet til å delta enda et nytt Skageraksamarbeid.

I Østfold og Bohuslen pågår for tiden et samarbeidsprosjekt om næringsutvikling knyttet til naturvernområder (naturbasert reiseliv)- «Grensen som attraksjon». Dette arbeides drives av Svinesundkommiteen og Hvaler/Fredrikstad kommuner.

Det begynner nå å gå seg til et samarbeid om nasjonalparkforvaltningen mellom Ytre Hvaler og Færder. Kosterhavet har signalisert at de også er interessert i å slutte seg til dette samarbeidet. De tre nasjonalparkene i vår region er en håndterbar geografisk enhet. Forvalter mener at man i dagens situasjon bør bygge videre på det gryende samarbeid som er mellom nasjonalparkene rundt Oslofjorden. Om ikke lenge vil vi også Jomfruland og Raet nasjonalparker bli opprettet. Rent praktisk vil det være en ide å søke kontakt med Svinesundkommiteen om prosjektet «Grensen som attraksjon».

Uansett vil det være nyttig å lære av hverandre. Forvalter mener at man med jevne mellomrom bør komme sammen for å lære hvordan andre driver sitt arbeid, både innenfor nasjonalparkforvaltning og innenfor reiselivsutvikling.

I denne sammenheng er det vel også viktig å understreke at nasjonalparkstyret først og fremst har som statlig mandat å forvalte nasjonalparken. Styret bør ikke blande sammen denne rollen og en rolle som næringsaktør. Samarbeid mellom nasjonalparkstyret og det regional næringslivet er imidlertid viktig.

Anbefaling

Det anbefales ikke at det inngås et formelt/juridisk samarbeid mellom nasjonalparkene rundt Skagerak. Erfaring tilsier at det kan bli tungt å drifte et fellesskap på permanent basis innenfor et så stor geografisk område.

Et eventuelt samarbeid om gjensidig læring mellom de marine nasjonalparkene rundt Oslofjorden (inklusive Kosterhavet – og etter hvert Jomfruland og Raet) og arbeidet med næringsutvikling knyttet til disse, bør være av interesse. Et slikt samarbeid bør eventuelt kunne koordineres fra en av fylkeskommunene.

Vedlegg:

Brev fra rådmannen i Tjøme kommune

Tjøme kommune
Rådmann

Saksbehandler: Mie Heireth Jørgensen
Direkte telefon: 16/8234
Vår ref.:
Arkiv:
Deres ref.:

Dato: 18.08.2016

Vestfold Fylkeskommune

Styret i Færder Nasjonalpark

FOLKESAMMENHET	
SAKSBEH:	16/5058-1
25.08.2016	
ARKIV:	432.3
AVD:	FNP SAKSB: BVS

Initiativ for Skagerak Nasjonalpark

Tjøme kommune er kjent med at det har vært diskusjoner om muligheten for å etablere Skagerak Nasjonalpark, som en felles overbygning for Thy; Koster, Hvaler og Færder. Dette virker som en spennende ide som Tjøme kommune håper kan forfølges og er interessert i å bidra til å få realisert. Skagerak Nasjonalpark vil kunne bli en internasjonal merkevare som gir reiselivsnæringen i de fire regionene er løft og det vil gi økt oppmerksomhet om vernebehov og -innsats.

Med hilsen

Christine Norum
Rådmann

Færder nasjonalpark

Dato: 12.09.16

FELLES DAG FOR ST. HANS OG NASJONALPARKDAG I NYE FÆRDER KOMMUNE

Bakgrunn

Med litt forskjellige overskrifter har det versert flere ideer til en felles skjærgårdsdag for den nye Færder kommune. Noen har vært opptatt av St. hans feiringen og eventuelt å legge denne til nærmeste helg. Andre har vært opptatt av at det bør lages en årlig nasjonalparkdag, knyttet for eksempel til Verdens Ende og Bolærne.

I en samtale med styreleder om disse ideene ble forvalter oppfordret til på komme med noen uforpliktende innspill til videre arbeid med disse ideene.

Vurdering

Skjærgården har til alle tider vært et viktig samlingspunkt for befolkningen sommerstid. Dette har om mulig blitt enda tydeligere etter at nasjonalparken ble etablert. Flere har blitt klar over hvilke naturverdier og kulturarv man har «mellom hendene». Nasjonalparken er jo også sammenfallende med det som blir nye Færder kommune.

Mange bygder i Norge har en samlingsdag der man samles om felles tradisjoner og verdier, men kulturinnslag, salg og god mat og godt drikke og ikke minst aktiviteter med familieprofil. For nye Færder kommune kan en slik dag ha positiv verdi, viktig å bringe bygdene sammen om positive ting.

Dersom man skulle ønske å lage en slik skjærgårdshelg, ville det være en velegnet for kommunens frivillige krefter. Det er allerede et godt apparat for å ta seg av slike ting. Eksempelvis lagde frivilligheten et storslagent arrangement på Østre Bolæren ved åpningen av nasjonalparken i 2013. Vi har hatt åpen dag på Verdens Ende, konserter på Verdens Ende, Morrodag på Østre Bolæren og bryggedans på Vestre Bolæren.

Anbefaling

Dersom det skulle være stemning for å arbeide videre med en slik tanke, kunne det være aktuelt å sette sammen en arbeidsgruppe med en fra hver av de to «Færder – kommunene», 2-3 ulike deler av frivilligheten, en fra Oslofjordens friluftsråd, en fra nasjonalparksenteret og en fra nasjonalparkforvaltningen. Kanskje burde lokalt næringsliv også delta i en slik planlegging. En slik gruppe måtte i så fall få i oppdrag å komme med forslag til en ramme for en slik St. hans/nasjonalparkhelg i 2017, for eksempel innen årets utgang.

Færder nasjonalpark

4)

Dato: 12.09.16

VENNEFORENING FOR NASJONALPARKEN

Bakgrunn

Begrepet «nasjonalparkens venner» har tidvis kommet og gått. En felles tanke som ligger bak er å fange opp mennesker som er glad i skjærgården, særlig de som kan tenke seg å være engasjert med prosjekter og frivillig arbeid i ulike sammenhenger.

Fra før finnes det flere «venneforeninger» i nasjonalparkområdet, eksempelvis:

- Mellom Bolærens venner
- Skjærgårdskvinnene
- Forsvarsforeningen
- Fulehuks venner
- Store færder ornitologiske stasjon
- Færder fyrs venner
- Lokale historielag
- Turistforeningen (frivillig drift av hytta på Tjønneberget)
- Dugnadsgjenger som bistår grunneiere ved skjøtsel
- Frivillige tilbyr guiding på Verdens Ende og andre steder i nasjonalparken

De fleste av disse miljøene ble etablert før nasjonalparken så dagens lys.

«Ytre Oslofjord» har gjennom mange år representert en paraplyorganisasjon over de fleste frivillighetsmiljøene knyttet til skjærgården øst for Nøtterøy og Tjøme.

Vurdering

Saken har vært drøftet på et onsdagsmøte i nasjonalparkens nettverk. Denne gjennomgangen frambrakte følgende momenter:

- Det er viktig å bruke/slippe til frivillige i engasjementet rundt nasjonalparken.
- Det kan være risiko å tilby medlemskap i en organisasjon som ikke har noe å tilby, det kan gi fare for negativt tilbakeslag.
- En eventuell venneforening må ha en selvstendighet og et formelt styre. De må trolig også ha et budsjett som kan gi noe handlingsrom. Uansett vil en slik venneforeningen måtte stå på egne ben, den kan av habilitetsmessige grunner ikke være et «underbruk» av nasjonalparkstyret.
- Vi tror ikke frivillighetsmiljøet uten videre vil være interessert i å knytte seg opp i en ny venneforening. I så fall må det eventuelt argumenteres overbevisende for at dette representerer noe nytt og bedre. Bakgrunnen for denne vurderingen er at de allerede har en slik paraplyorganisasjon med eget styre («Ytre Oslofjord») og erfaringene med

dette er blandet. Dedikerte venneforeninger knyttet til ett tema eller sted er det som synes å fungere best. Interessen for å delta formelt i «overbygninger» er neppe veldig stor.

- Nasjonalparkforvaltningen må ha kapasitet til å følge opp en ny venneforening med ressurser og veiledning mv.

Uavhengig av denne diskusjonen om en eventuell venneforening har nasjonalparkforvaltningen og nasjonalparksenteret et nært enkeltvis samarbeid med alle de nevnte frivillighetsmiljøene.

Nasjonalparkforvalter (i samråd med leder ved nasjonalparksenteret) mener det er behov for å supplere/utvide frivillighetsmiljøet rundt nasjonalparken på følgende områder:

- Guiding, foredrag og annet frivillighetsarbeid ved nasjonalparksenteret
- Skjøtselsarbeid på øyene, i henhold til forvaltningsplanen.
- Dersom det er aktuelt å arrangere en felles nasjonalparkdag sammen med St. Hans feiring i den nye Færder kommune, bør det være aktuelt å få en egnet frivillighetsmiljø til å engasjere seg i dette.

Etter en samlet vurdering av momentene over mener nasjonalparkforvalter at tiden ikke er moden for å etablere en ny, overgripende venneforening for Færder nasjonalpark.

Vi bør i denne omgang konsentrere oss om å få til en utvidet bruk av frivillige ved nasjonalparksenteret og til skjøtsel ute på øyene i nasjonalparken.

Anbefaling

Leder ved nasjonalparksenteret og nasjonalparkforvalter bør tilrettelegge for økt bruk av frivillige ved nasjonalparksenteret og i arbeidet med skjøtsel av øyene i nasjonalparken.

Dersom det er aktuelt å arrangere en nasjonalparkdag sammen med St. Hans feiring i den nye Færder kommune, bør det være aktuelt å få en egnet frivillighetsmiljø til å engasjere seg i dette (jf. egen sak til nasjonalparkstyret).

Det tas ikke stilling til etablering av en ny venneforening for nasjonalparken i denne omgang.

Adresseliste

Trondheim, 08.09.2016

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/9104

Saksbehandler:
Marit Gystøl

Invitasjon til Nasjonalparkkonferansen 2016

Miljødirektoratet har gleden av å invitere dere til årets nasjonalparkkonferanse den 8. og 9. november. Konferansen vil finne sted på Scandic Lerkendal i Trondheim.

Konferansen kommer til å ha et særlig fokus på besøksforvaltning og besøksstrategier, men det vil også blir flere andre aktuelle tema i løpet av de to dagene. For mer informasjon se miljodirektoratet.no. Programmet vil bli lagt ut på samme nettside når dette er klart.

Det vil blir arrangert to separate samlinger i forbindelse med konferansen:

- 8. november kl.9-11 - samling for forvalterne
- 9. november fra kl.1400 - samling for representanter for Sametinget og forvaltere i samiske områder

Påmelding gjøres på miljodirektoratet.no innen 3. oktober.

Miljødirektoratet dekker utgifter til konferansefasiliteter og middag tirsdag kveld. Reiseutgifter og overnatting må dekkes over styrenes egne budsjetter.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Hege Langeland
Fung.seksjonsleder

Marit Gystøl
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.